

SVETOVNI PREGLED.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Iz Černovice, Bukovina prihaja žalostna vest, da je slavnega baronista Leopold Demuth kap zade- la, kateremu je sledila nenadna smrt.

Iz Dunaja se poroča, da je so- cial demokratični državni poslanec Paul Singer nevarno obol el ter da bo najbrž zgubil vid. Državna zbornica mu je dala dopust za ne- določen čas. Iz Zagreba pa dohaja vest, da so tam zapri zloglasno o- gleduhinjo in baharsko sleparko, Marianovič, ki je pisarila razna pisma na 40 častnikov, da je nad- poročnik Hofrichter nedolžen. — Nadporočnik Ad. Hofrichter je v preiskavi že dalj časa radi razpo- šiljatve "ciankali" pisem in za- por te zloglasne Marianovič je le otežkočiji daljšo preiskavo Hof- richterjeve afere.

Dunaj, 10. marca. — V Galiciji se delajo velike priprave, da se pošlje avstrijsko-polsko delegaci- jo v Washington prihodnjega marca na veliki polski kongres. Pisatelj Sienkiewicz bo eden de- legatov.

RUSIJA.

Petrograd, 7. marca. Jutri v to- rek se tudi prične proces Nikola- ja Čajkovsky in gospe Broškov- skaya, katera sta obtožena, da sta se vdeležila terorističnega skrivnega počenja. Obravnalo se bo tajno. Iz tega se lahko sodi, kaj carjeva dolga, krvava roka namerava. K obravnavi ne bodo smeli priti niti bližnji sorodniki. Tako početje je dovoljeno le še v temni Rusiji, kateri je angleška policija pripomogla do vlova o- menjenih oseb.

Čajkovski in Breskovskaya ni- sta hotela priznati krivde pri za- slišanju. Tako se poroča pred za- ključkom lista.

Nepoznani tatovi so vdrli v carski mavzolej v Petrovi in Paulovi trdnjavi in so vkrali dvajset vencev iz čistega zlata, drugo zlatnino pa so razbili in razmetali po mrtvašnici. Zlata pe- resa so tatovi poprodali raznim zlatarjem. Car je ukazal, da se tatove skrivno zasleduje.

NEMČIJA.

Berlin, 9. marca. Tri sekcije radikalne stranke so se pri skup- nem zborovanju združile v eno skupino, pod imenom: "Napredna stranka", katera bo od sedaj na- prej formirala kompaktno skupi- no 50 članov v državnem zboru. Do sedaj niso imeli radikalec no- benega vpliva, ker so bili razde- ljeni. Vsi radikalec se bodo od zdaj naprej trudili združiti se z narodnimi liberalci in če se jim to posreči, bodo tvorili zelo močno kombinacijo.

Kakor navadno je policija in orožništvo rabilo sablje in kara- binarje, da je razgnalo nedeljski shod, katerega so sklicali social- demokrti v Trepstovom oziroma Thiergarten parku. Več oseb je bilo nevarno ranjenih in na stoti- ne pa lahkó. 70 oseb je policija a- retirala, kateri so bili sojeni od raznih policijskih sodišč. V nede- ljo večer je množica iz masčevan- ja napala tri redarje in jih do- dobra premikastila.

Breslau, 8. marca. 7000 oseb, večinoma premogarije je obdrža- lo velikanski protestni shod na prostem med Aldenburgom in Alt- wasser, na katerem se je sklenilo, da delavci zastavkajo, ako pruska vlada ne dovoli bolj enakomeren volilni sistem. Radi te pruske re- forme bo prišlo še najbrž do kr- vave revolucije.

Prepir radi duhovščine.

Lima, Peru, 8. marca. Daljših komplikacij med Peru in Chile se pričakuje kot rezultat povelja chilске vlade, da se peruvijske duhovne izžene iz Arice, provin- cije na severni strani.

Duhovni, držeč se ukazov iz Pe- ru, se branijo proti izselitvi. Re- publiko Chile se obtožuje, da je pošiljala orožje v Ekvador, s na- menom, da zaneti vojsko med Ekvadorjem in Peru.

ITALIJA.

London, 9. marca. Iz Rima se naznanja, da je rimski papež, v svojem postnem govoru prelato- omenil glede Rockefellerjevega fi- lantropskega trusta, da blagi (?) duši Rockefeller-ju bi moral biti hvaležen ves svet. Svoj govor je papež zaključil: "Če prav je Ro- ckefeller, milijonar in protestant, ga blagoslovjam, ker vsi, ki do- bro delajo, zaslužijo božji blago- slov."

Papežu se menda meša, sicer ne bi tako neumno govoril. Od kod pa je Rockefeller dobil denar? A- li ne iz ljudstva?

Iz Neapelja se poroča, da je Vezuv postal zopet aktiven. V te- ku zadnjih 24 ur začel je bruhati žareče kamenje in pepel; podzem- sko bobnanje je nadaleč slišati. Velike razpoke so se pojavile iz katerih dre lava v velikih masah.

FRANCIJA.

Pariz, 9. marca. — Poroča, da razpo- na revolucionarna tendenca v so- cialistični stranki na Francos- kem preti s razkolom frakcij. Se- bastian Faure je prijavil članek v strankinem glasniku, "L' Humā- nité", v katerem podaja načrt za organizacijo revolucionarne stranke, sestojee iz upornih so- cialistov, revolucionarnih koope- rativcev, anarhistov in takega drugega elementa, ki jim po do- mače pravimo obersocijalisti.

Cilj te nove stranke je zidati nov družabni red na razvalinah sedajnega kapitalističnega regi- ma. "Močna, strahanska revoluci- ja mora biti na dnevnem redu," je zaključil Faure svoj članek.

PORTUGALSKO.

Neznani zločinci so v Lizboni vrgli v sobo klerikalnega poslan- skega kandidata dve bombi. Dru- žina duhovnov in politikarjev je bila ravno pri obedu, ko se je a- tentat izvršil. Dve osebi, med temi en duhoven, sti bili na mestu m- rti, sedem je pa manj ali več po- škodovanih.

MONAKO.

Monte Carlo, 9. febr. — Več kot polovica princovih podložnikov se je zbrala pred princevo palačo, ča- kajoč prince, da od njega zahte- vajo ustavo, izjavljajoč, da Mo- nako je edina absolutna monarhi- ja na svetu.

Prine je sprejel deputacijo in jim obljubil, da bo njihovo željo najbrž (?) spoličil.

NIKARAGUA.

Managua, 10. marca. — Pred- sednik Madriz je danes pomilostil in oprostil več političnih jetni- kov, med katerimi je tudi Mar- cisco Arellano.

Vsi drugi jetniki bodo v krat- kem, izpuščeni na prosto. Madriz želi sprijazniti se zopet s granad- skimi konservativci in na ta način priti do zmage.

ZAHVALA!

McCormick, Kan. feb. 25. 10. Dragi moj Gl. Sv.: —

Tu, potrjujem prejem \$3.50 od društva št. 36 S. S. P. Z. Spring- field, Ill. Blagodarni rojaki se ni- so ustrašili priti na pomoč veli- kim nesrečam, ki jih je bilo se- daj obilo. In kljub temu se je meni tudi lepa svota \$58.00 od društev naše slavne S. S. P. Z. v pomoč nabralo. Dolžnost me pa veže posebej zahvaliti blage daro- valke rojakinje ter sestre naše "Slavne zveze".

V tem je razvidno da ženske bodo v najkrajšem času obilno k- jednotam pristopale, ter pomaga- le pri delu na tem velškem polju. Tudi naj bi ne pozabile pristop- pati k S. S. P. Z. kajti ona je ve- levažna, da se je tudi ženske po- služijo.

Ker so ženske tudi v raznih ne- varnostih, je dobro da so zavaro- vane za slučaj smrti, ker ako bi neisproсна smrt več otročičem ljubo mater vzela, ter bi mož brez denarnih sredstev ostal, mu je tu- di gorje.

Sprejmite blagi darovalci in darovalke najlepši pozdrav! Jos. Alič.

SPLOŠNA STAVKA V PHILADELPHIJI.

Kratek pregled o ondotnem položaju.

Ker skuša Rapid Transit dru- žba, katero podpirajo razne žele- znice in drugi trusti, ugonobiti u- nijsko organizacijo pouličnih že- lezničarjev in obče vse delavske organizacije, nastala je v Phila- delphiji prava razredna vojska z vsemi močmi kapitalistične vlade in vplivom gospodujočega boga- stva na eni strani in armado za- obstanek boročega se delavstva na drugi strani.

Na poziv J. J. Murphy, pred- sednika Centralne delavske unije je v soboto nad 100.000 delavcev odložilo orožje, da se udeleži ge- neralne stavke iz simpatije do štrajkajočih pouličnih železničar- jev. Istodobno pa je General Clay, representant kapitala izdal pove- lje, da vse stotnije, trupe in polki v državi Pennsylvania brez odlo- ga pridejo v Philadelphia, da s svinčenkami in bajoneti napadejo neoboroženo delavstvo, nedolžne otroke in njih strahu trepetajoče matere.

Sedaj je v mestu nad deset ti- soč miličarjev, "mlečkarjev" (Fencibles), dragoncev, kozakov in iz Fort Du Pont, Del. pridejo vladni konanirji, pod pretvezo, da varujejo državna poslopja in kovalnico denarja, a v resnici pa prihajajo le za to, da s kanonski- mi krogami pritisnejo na delav- ca.

Odbor desetih delavskih vodij je popolnoma zadovoljen s uspe- hom splošne stavke. V soboto o- polnoči je nad 75.000 delavcev bilo na listi simpatetičnih štrajkar- jev, v ponedeljek je narastlo šte- vilo na 100.000 unijskih štrajkarjev in isto še vedno raste. Celo neor- ganizirani delavci so odložili o- rožje ter se pomaknili v organizi- rano gibanje.

Kako močno je delavsko giba- nje naj omenimo samo nekatere slučaje:

Vsi usnarji so pustili delo in mirno korakali proti Independen- ce Dvorani. V neki krojačnici je 1000 unijskih delavcev odložilo škarje in šivanke in z njimi vred je šlo 1500 nemunjskih šivilj in krojačev. 3000 tekstilnih delav- cev je zaštrajkalo in devet pred- ilnic počiva. 10.000 izdelovalcev bluz in 6000 zidarjev, ki niso združeni s Central Labor Unijo, 40.000 članov Building trades' Councila, 300 zlatarjev, 500 mi- zarjev, 320 masinistov in več ti- soč čipkarie se je odzvalo klicu za splošno stavko.

Delavci vzpizorili so sistemati- čen bojkot proti vsem trgovcem, ki bi na katerikoli način podpi- rali miličarje, kompanijo ali skabe; celo nicesar ne smejo tem delav- skim sovražnikom za gotov denar prodati. Trgovina trpi veliko ško- do. Clerki skoro vsi do zadnjega so se pridružili stavkarjem, naj- večjo vlogo v štrajku pa grajo vozniki (teamsters), ki so se pri- družili štrajkarjem, Rapid Tran- sit Companija, ki navadno operi- ra 1000 ponočnih kar. ima sedaj samo 60 v prometu, čez dan pa ne vozi niti ena petina kar. Compan- ja je do sedaj imela nekaj nad 1.000.000 zgube in se je izjavila, da bo potrošila še šest milijonov a- ko treba — "Unija mora biti vni- čena." To je slogan Rapid Tran- sit Družbe, katero podpira v tem boju Railroad trust in razdr- ženi kapital.

V torek je zborovalo tisoč de- legatov Pennsylvania State Fede- ration of Labor v New Castle, Pa. kjer se je ugalabo o štrajku v Pennsylvania. Ako se ne bo Rapid Transit Co. udala zahtevam štraj- kujočih železničarjev, se bo raz- širila stavka po celi državi.

Kapitalistični uradniki se gro- ze, da bodo dali zapreti vsch de- set glavnih vodij delavstva in vse druge delavskih voditelje. V to- svrhu najeli so najduhovitejše odvjetnike, da zbijejo zatožbe. Že- leznice zahtevajo, da se desetori- co zapre zaradi zarote (kompira- cije).

V nedeljo večer so policaji in miličarji streljali na žene, dekle- ta in otroke. Tri osebe so ubili na stotine pa ranili. Bessie Weiner je ustrelil nek kozak, ko je šla mirno proti domu.

V sredo jutro je bilo nad 150. 000 delavcev na stavki. Več tisoč neorganiziranih delavcev je pu- stilo delo danes. 3000 delavcev Standard Roller Bearing je zapu- stilo delo. Vsi delavci v Snellen- berg Clothing Co. so danes doma ostali in dčnanaj sto delavcev v American in York rolling mills ni danes prišlo na delo.

Parne pščali tulijo zastoj, de- lavci se ne prikažejo izpod strehe. Le tu in tam se vidi posameznika, ki se hitrih korakov pomika proti Independence Hallu, da se vdele- ži shodov.

AVSTRIJSKA PREISKUJE UMOR V BETLEHEMU.

Iz Washingtona, D. C., se poro- ča, da je avstrijsko-ogrski posla- nec, baron Hengervar prevzel za- levo o umoru ogrskega podanika Josipa Szambo (Lambo) v Betle- hem, Pa. Avstrijski konzul je to- zadevno zaslisal vse priče v tej zadevi in se je izjavil, da bo z vso uradno energijo zahteval, da se "kozaka" John T. Mongan, trupe B, ki je Szamboja vstrelil, kaznuje, ter da krivci plačajo de- dičem umrlega popolno odškodni- no.

To akcijo avstrijsko-ogrskega poslanstva je koprinisel Jakob Tozelaar, organizator za Ameri- can Federation of Labor in vodja odbora Betlehemskih štrajkarjev, ki je bil poslan v Washington, da celo stvar konzulatu predloži.

Organizator Tozelaar je ogrske- mu poslancu na obširno povedal, da pred prihodom konstabularie je bilo vse redno in mirno v Be- tlehemu, da se je ljudstvo na shodih, katerim je vedno prisostvo- val Hugo Kelly, šef betlehemske policije, dostojno in mirno vedlo in da je državna konstabularia prišla v mesto v takem redu, da so kozaki po tratorjih drveli med množico žena in otrok, s namenom na ta način terorizirati štrajkujo- ča delavstvo.

Na vogali Tretje in Linden uli- ce, tri bloke od mestne hiše so za- čeli streljati in ena krogel je za- delala Josipa Szambo, ki je bil v hotelu "Majestic". Policijski šef je zahteval od stotnika konstabu- lariae da izroči morileca civilni o- blasti in tega se je še le tretji dan po umoru izročilo isti, kateri pa je postavljal zanj Bethlehem Steel Co. zopet na prsto prišel.

Ta kozaska razuzdana tropa je napadala unije, kedar so prihaj- ali na shod ali se mirno vračali na svoja domovanja. Pripetilo se je celo, da je en kozak stopil pred unijskega delavca, ki je šel v spremstvu svoje žene na shod, ga začel brez vsakega vzroka obdele- vati do nezvesti, na kar mu je že vzel unijsko karto iz žepa in jo na kosce raztrgal.

Sramota za Združene države, da l'opuste, da se tako nečuvano napada narod in delavstvo. Sra- mota za Združene države, da mo- ra delavstvo prositi pomoči var- stva in zaštite od drugih držav. Avstrijsko-ogrski konzul, pa bo prosekutiral morileca in vse kriv- ce, kar je škandal za svobodno republiko.

Bethlehem, 6. marca. Predsednik Bethlehem Steel Co., C. M. Schwab, ni hotel ugoditi zahtevam stavku- jočih delavcev, tudi ni hotel pri- znati unije in sploh niti imeti nobenega opravka s štrajkujočimi delavci. Štrajkarji so v nedeljo obdržali velikanski protestni shod na prostem, katerega se je vdeležilo nad 2000 štrajkarjev.

ZA PRIMERO.

Lukas Groser iz Kansas... \$10.60
J. Albrecht... 25
J. Trebie, Van Houten,
N. Mex... 3.75
J. Lekše, Kansas... 9.45
Skupaj... \$24.05
Imena posameznih darovalcev priobčimo v dopisih.

RAZNE NOVICE.

Najmlajši bigamist.

William Dresher iz New Yorka, je najmlajši bigamist na rekordu. Star je 21 let, okoren in črna ovea v mesarjevi družini. Na sodišču je izpovedal, da ima tri žene, ki so se vse zanj plakale, ko ga je sodišče obsodilo v Elmira refoma- torij. Ko mu je sodišče stavilo vprašanje, zakaj se je tako mlad trikrat poročil je zaspano odgo- voril: "Ne vem, menda si nisem mogel drugače pomagati."

Oče 28 otrok.

V New Yorku živi Oscar Dar- ling, civilni inženir in ustanovi- telj mesteca Babylon, L. I. ki je oče 28 otrok. Darling je 65 let star in je v drugič oženjen.

To hell with people,

je rekel Swiftov glavni agent v New Yorku, ko so mesarji ugo- varjali, da ljudstvo ne bo plačalo po 23c za funt svinine. "To hell with people! Ljudstvo mora ku- piti meso. Ako nočejo sedaj ku- piti, damo meso v ledenice in ka- neje bomo za isto meso dobili še boljše cene." Tako je mnenje me- sarskega trusta in tako se je izja- vil pred new yorskim mesarjem.

Delavci se naj ne gre s bikom bost!

Visoke cene potrebščinam

bodo sedaj kar vidoma padale. Senatorja Aldrich — krpučar ta- rifa, — in Hale sta začela s prei- skavo in se ve, kmalu bomo vede- li o vzroku visokih cen. Stavimo pa cel dolar proti presti, da se ljudem, ki so krivi, da je cena šla gori, ne bo nič zalega storilo. Oh, ne, Aldrich ne bo skrivil niti lasu temu ali onemu trustu, ker je nji- hov prijatelj.

Cudahy razmesaril tekmeča.

Kansas City, John P. Cudahy, milijonar, v tem mestu je bil are- tiran radi napada na Jere Lillis, bankirja tudi iz Kansas City. Cu- dahy se je namreč nepričakovano vrnil domov in zasačil Lillisa pri njegovi ženi, katerega je zvezal in s nožem po obrazu in telesu razmesaril, hoteč ga na ta način ubiti. Prošnja gospe Cudahy, da naj ne ravna tako nečloveško s tekmečem niso nič izdale. V sled kričanja na pomoč, je vdrla v sta- novanje policija ter aretirala Cu- dahy, Lillis-a pa odpeljala v bol- nišnico št. Mary.

Cudahy se ni branil ter šel je s policaji, trdeč da je Lillis skalil rodbinsko srečo; dal je varščino v gotovini in sedaj je zopet na prostem.

Ste li čitali kaj o tem škandalu v kapitalističnem časopisju?

Duhovni vodja.

K. S. K. J. piše v svojem glasi- lu, da bo pomel vse uradnike in člane iz Jednote, ako ne bodo storili svoje dolžnosti, to je gle- dali na to, da vsak član stori svo- jo velikonočno dolžnost. G. du- hovski vodja naj vendar ne bi bil tako naiven!

Mi vemo, da je v K. S. K. J. ve- liko članov, ki se toliko zmenijo za sv. vero kot lanski sneg, v Jed- noti so pa samo zato in morda o- pravljajo svojo (!) velikonočno dolžnost, le radi tega, ker se raj- še upognejo tiranstvu in imperia- lizmu slovenske duhovščine v A- meriki, kot pa da bi na stara leta, ko ne morejo v druge Jednote pri- stopiti, opustili Jednoto, v katero so že leta in leta plačevali.

Lepo je da izčistite plevel — svobodomislee — iz vaše katoliš- ke Jednote, saj zanje itak ni pro- stor med vami. Le ven z njimi! Napredne Jednote jih z odprtimi rokami čakajo.

Kaj ne g. duhovni vodja, busi- ness je business, pa mir besedi!

T. C. Platt umrl.

New York, 7. marca. Bivši Uni- ted States senator Thomas Collier Platt, republikanski vodja v dr- žavi New York in pripadnik te stranke že od njenega začetka (1. 1856) je večeraj, nedeljo popoldne ob 4 uri umrl v 77 letni starosti.

Premogarski štrajk je menda neizogibljiv.

Kakor se razvidi iz pisem, na- slovljenih na razne tovarnarje, pi- sarih od raznih premogarskih družb je štrajk premogarjev v dr- žavah Illinois, Indiana, Ohio in West Virginia neizogiben.

V teh pismih družbe naznanja- jo velikim konsumentom premo- ga, da premogarske družbe nika- kor in pod nobenim pogojem ne bodejo privolile v povišek plače premogarjem U. M. of A. za 12½ odstotkov, kakor je bilo sklenje- no na premogarski konvenciji v Indianapolisu.

Družbe se pripravljajo za štrajk s 1. aprilom, delavci pripravite se tudi vi!

Če bo prišlo do štrajka tedaj bo okoli 70 tisoč premogarjev priza- detih. Do sedaj še ni nič gotovega in zato je boljše, ako se premoga- rje na nevarnost opozori.

Skrivna vojska napram delavstvu.

Iz Washingtona, D. C., se poro- ča, da se je zadnjo soboto tam skrivaj ustanovila takozvana "National Labor Alliance", ka- tere namen bo nasprotovati Ame- rican Federation of Labor in dru- gim delavskim organizacijam. K ustanovnemu sestanku je prišlo več članov kongresa, ki imajo mržnje do delavskih organizacij oziroma njihovih vodij že izza ča- sa volitev.

Načrti te nove organizacije ob- segajo, ustanovitev skupnega sklada, h kateremu prispevajo Zveza delodajalcev in drugi ka- pitalisti, ki ima mržnjo do Ameri- can Federation of Labor in dru- gih delavskih organizacij. Tudi kongresmani naj prispevajo v ta fond, seobno oni, katerim so de- lavski vodje povzročili kake teža- ve na političnem polju.

Sedež te družbe bo v Washing- tonu, delo organizacije se pa za- seje po celi Ameriki.

Pri prihodnjih volitvah bo tre- ba paziti, da se vsem onim kon- gresmanom, ki so v tej ligi, da primerano plačilo. /Njihova imena še niso objavljena, toda za ista se bo kmalu zvečelo.

Linčarji.

Zadnji teden so v Dallas, Tex., meščani vžrli v sodno dvorano, kjer se je vršila obravnava proti zamorec Brooks, radi nenravnega vedenja proti dva in pol letni de- kleci, premagali so uradnike in vrgli zamorca čez okno. Padec z drugega nadstropja je povzročil takojšno smrt. Kasneje so razobe- silo mrtvo truplo na javnem pro- storu in ga po tej razstavi v za- boju vrnili sodišču. Governor Campbell se zgraža nad tem po- četjem in je ukazal, da se uvede preiskava proti voditeljem moba.

KEDAR NAROČITE KNJIGE

takrat vedno prej pogledajte ime- nik naše založbe in se prepričajte, ako imamo iste še v zalogi. Ako slučajno kake knjige nimamo v zalogi, potem Vam pošljemo ka- ko drugo za isto ceno.

Glas Svobode Co.

UGODNA PRILOŽNOST.

Spodaj podpisani prodam levo urejeni SALOON na glavni cesti, blizu cementarne. Kedor hoče imeti lep dobičkanosen saloon se naj obrne za vse informacije na IGNAC TURK
R. F. D. 24 La Salle, Ill.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:
za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.50 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 102.50 500 kron,
za \$ 204.50 1000 kron,
za \$1020.00 5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma iz- plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje c.k. poš- tono hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilne- je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske v Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

(Nadaljevanje.)
Peto poglavje.

Dragonec je opazoval stotnikovo kretanje s šegavim smehljajem, a se skoro zopet z resnim obrazom obrnil k staremu Hvartonu: "Lahko torej smatram, gospod, da ni bilo v teku zadnjega tedna pri Vas nobenega gospoda Harperja?"

"Gospoda Harperja?" je ponavljal stari Hvarton, kateremu se je odvalilo težko breme od srca. "Da... pozabil sem bil na to! A on je že odpotoval in ako je... sumljiva oseba, tedaj ni sem vedel tega. Bil je tukaj tuj."

"Od njegove strani se Vam je malo bati," je kratko odgovoril dragonec. "A on je šel? Kdaj in kam?"

"Šel je, kakor je prišel," je odvrnil gospod Hvarton, v čigar srce se je zopet naselilo zaupanje. "Na konju. Bilo je sinoči; obrnil se je proti severu."

Častnik je poslušal pazljivo, obraz pa se mu je jasnil, in komaj je bil končal gospod Hvarton svoj odgovor, ko se je oni na kratko obrnil in zapustil sobo.

Hvartonovi so mislili, da hoče takoj zasledovati Harperja, vide-li pa so, da je izmenjal zunaj nekaj resnih besed z dvema svojih ljudi, dal potem nekaj ukazov, nakar so različni jezdeci po različnih poteh zapustili dolino.

Napetost, pričakovanje družine znotraj v hiši je bilo doseglo višeka, ko je dragonec vstopil zopet. Priklonil se je vljudno, se približal stotniku in rekel z narejeno resnostjo:

"In zdaj, gospod, ko je moje poglavitno opravilo končano, ali smem biti tako prost in preiskati blizu to Vašo lasuljo?"

Angleški častnik je oponašal dragoneca, ko je razgalil glavo in mu izročil lasuljo.

"Upam, gospod, da je po Vašem okusu," je rekel z nalahnim usmevom.

"Če hočem dati čast resnici," je odvrnil dragonec, "ne morem reči da. Bolje mi ugajajo Vaši črni lasje. Pa zakaj se zavijate toliko skrbno v to veliko suknjo? Ali je Vaše prehlajenje vendar-le hujše?"

"Ali si hočete tudi mojo suknjo ogledati bliže? Izvolite!" je dejal Henrik, slekel plašč in ga izročil vojaku.

"Imate prav, da odlagate to suknjo," je rekel dragonec, "saj vem, da Vam Vaša uniforma stoji lepše!"

Ko je bil odločil stotnik tako celo svojo masko, ga je motril dragonec nekaj časa mirno in pazljivo in prišel potem napol v šal:

"Zdaj, ko imamo novo osebo pred seboj, bode umestno, da se predstavim. Jaz sem stotnik Lavton, virginške konjenice."

"In jaz, gospod, sem stotnik Hvarton Nj. Velikanstva 60. peš. polka," je odvrnil Henrik, trdo se priklonivši in z resnobo.

Lavtonove poteze so se izpremenile pri tej priči in konec je bilo vse saljivosti. Vrgel je resen, oster pogled na stotnika in vzklil: "In brez osuplosti:"

"Stotnik Hvarton, pomilujem Vas iz vsega srca!"

"O, dragi gospod!" je viknil zbegani oče, "ako ga pomilujete, zakaj ga mučite?" On ni volhul — samo želja, da bi videl svojce, ga je napotila, da se je odstranil tako daleč od kraljeve armade in si nadel to masko. Pustite ga pri nas; ni je vsote, ki bi je jaz ne žrtvoval rad za to!"

"Gospod! Skrb za Vašega sina oprošča tako govorico," je rekel Lavton ponosno, "a pozabljate menda, da sem Virginiec in gentle man!" Obrnjen k mlademu možu, je nadaljeval:

"Ali niste vedeli, stotnik Hvarton, da so naši tropi že več dni v tem kraju?"

"Ničesar nisem vedel o tem, dokler nisem zagledal Vas; in tu je bilo prepozno, da bi se umaknil," je černo odvrnil Hvarton. "Prišel sem, kakor je povedal oče, obiskat rodbino, meneč, da ste Vi daleč odtoč — sicer bi v resnici ne bil tvegal tega!"

"To vse je mogoče res; a stvar s tem Andrejem nas je naučila previdnosti. Ako je dospelo izdajstvo že do štabnih oficirjev, potem, stotnik Hvarton, potem je

treba vsem prijateljem svobode podvojene občutnosti."

Henrik se je priklonil molče pri tej opazki; Sara pa se je upala reči nekaj besed v prilog bratu...

Dragonec jo je poslušal vljudno in na videz s sočutjem, a je odvrnil z odločnim, četudi prijaznim glasom:

"Nisem poveljnik teh čet, gospodična Major Dunwood ima odločiti, kaj naj se zgodi z Vašim bratom. Vsekakor smete biti prepričani, da se bo ravnalo z njim lepo in dostojno."

"Dunwood?" je vzklila Fanika z žarečim obrazom. "Dunwood? Hvala Bogu, potem je Henrik na varnem!"

Lawton jo je gledal pol s sočutjem, pol z občudovanjem, zmajal dvomeče z glavo in rekel:

"Upajmo."

Rdečica na Fanikinih licih je obledela pri teh snih, malo vzpodbudnih besedah. Pač se je zmanjšal nekoliko njen strah za brata, vendar je še vedno drhtela njena nežna postava in vsa njena prikazen je kazala največje razburjenje. Njen pogled se je zdaj dvigal k dragonceu, zdaj se povesal k tlem. Videlo se je iz trepetanja njenih ust, da bi rada govorila, a ne more.

Teta Ivanka, ki je opazovala nečakinja, je stopila zdaj z dostojanstvenostjo fine dame pred častnika in rekla:

"Torej smemo upati, gospod, da vidimo tu majorja Dunwooda?"

"V malo minutah, gospodična," je odgovoril dragonec. "Odposlal sem nekaj svojih vojakov, da mu sporoče, kar se je zgodilo tukaj, in to ga takoj pripelje sem. Toda, smem-li prositi zdaj dovoljenja, da si moji ljudje tukaj malo odpočijejo in pokrepčajo?"

Gospod Hvarton je vedel le predobro, da je na to vprašanje samo en odgovor — hočeš nočes je moral kazati prijazen obraz in šal je torej potrpehljiv ukazov, da se astraže Lavtonovim željam. Poyabil je častnike vljudno k zajutku in ti so povabile istotako vljudno sprejeli. A na previdnost Lavton seveda ni pozabil: postavil je straže in potem šele je prišel k mizi. Potem ko je bil potolažil nekoliko svoj nemali apetit, pa je vprašal gospodarja, da li pozna nekega krošnjarja, ki mu je ime Harvey in ki stanuje tod blizu."

"Mislim, gospod," je previdno odgovoril stari Hvarton. "Da biva tu le včasih, vsaj redkokdaj ga je videti tu... jaz ga ne vidim skoro nikoli."

"To je čudno," je rekel dragonec, "toliko bolj čudno, ker je Vaš najbližnji sosed. In tudi za Vaše dame ne more biti to poseben prijetno, kajti prepričan sem, da stane tisti muselin tam-le na mizi dvakrat toliko nego bi bil zahteval zanj Harvey Breza."

Gospod Hvarton se je ozrl osupnjen in videl, da je več stvari, kupljenih včeraj od krošnjarja, ležalo še po sobi naokoli.

Lawton je bil prvi, ki je zopet prekinil molk:

"Mikalo me je, odvaditi tega gospoda Brezo njegovega samostanskega življenja," je rekel, "in ga obiskati danes. Da sem ga našel doma, bi ga bil popeljal na kraj, kjer bi lahko živel v družbi, vsaj kratak čas."

"In kje bi bilo to, gospod?"

"V ječi!" je odvrnil dragonec na kratko.

"Kaj pa je zakrivil ubogi krošnjar?" je vprašala gospodična Petnova in postavila četrto skodelico pred dragoneca.

"Ubogi?" je vzklil ta. "Če je on ubog, potem je kralj Jurij slab plačnik!"

"Res je," je opomnil eden vojakov. "Kralj mu dolguje najmanj vojvodino."

"In republika vrv!" je pristavil poveljnik in segel po nov kos pogarja.

"Žal mi je," je opomnil gospod Hvarton, "da si je kdo mojih sosedom nakopal nevoljo vlade..."

"Če pride meni v pest," je vzklil Lawton, "bo kmalu bingljaj z bližnjega drevesa!"

Za Hvartonove ni bilo nič novega, da je ameriška vojska gledala krošnjarja po strani in ga vedno preganjala. Utekel je bil

tolikrat njenim rokam, se osvobodil na tako skrivnostno način iz njenih ječ, da so le preveč slovela njegova "junaštva" po deželi, da bi se jih tako lahko pozabilo. Tudi Lawtonov gnev proti krošnjarju ni izviral toliko nevolji nad njegovimi pogreški kolikor bolj ježi, da se je znal izmuzniti ta človek tako urno, ravno kadar so ga imeli najbolj varno spravljene.

Šele pred kakim letom so bili opazili Brezo v bližini glavnega taborišča Amerikancev in sicer tak čas, ko je bilo pričakovati sleherni uro važnih dogodkov. Komaj je bil zvedel o tem častnik, ki je imel nalog stražiti pota do tabora, je že odposlal stotnika Lawtona zasledovati krošnjarja. Poznavajočemu kraj in nevrudljivemu v izvrševanju svojih dolžnosti, se je bilo posrečilo dragonceu, če tudi z velikim trudom in naporom, da je dosegel svoj namen. Na povratku so se ustavili vojaki pri neki krmi, da privoščijo sebi in konjem potrebnega pokrepčila. Jtelnika je Lawton sam peljal v neko izbo in ga lastnorčno zaklenil vanjo.

Pozneje se je izvedelo, da se je neka ženska venomer smukala okoli straže z raznimi hišnimi napravili in bila silno postrežljiva napram stotniku, dokler se ni leta popolnoma zaglobil v izborni večerjo... Med tem pa sta bila izginila ženska in krošnjar in ni ju bilo mogoče najti več. Tega stotnik Lawton krošnjarju ni mogel odpustiti nikoli!

Hvarton in njegovi neprijetni gostje so bili ravno gotovi z zajutkom, ko je zadonel na njih uho konjski peket in trombe glas, nakar je dragonec urno skočil na noge in zaklical:

"Na konje, gospodje! Dunwood prihaja!"

Častniki so slušali njegovo povelje in on sam je zapustil sobo z velikimi koraki. Izveniši dveh mož, ki sta ostala, da stražita stotnika Hvartona, so vsi vojaki pojezdili tovarišem naproti. In kmalu se je napolnila zopet trata pred Hvartonovim dvorcem s konjeniki.

Šesto poglavje.

Dame so stale pri oknu in gledale z napetim zanimanjem na prizor zunaj.

Sara pač je motrila prihod svojih rojakov, polna zanimljive ravnodušnosti, kajti prezirala je celo osebo prikazen teh mož, ki so služili neposvečeni stvari, namreč revoluciji. Gospodična Petnova pa je gledala čete z radostnim ponosom, saj je pomislila, da prihajajo iz njenega domačega kraja. Fanika je zrla s posebnim interesom na bližajoče se jezdece, z interesom tako globokim, da so vsi drugi ozir izginjali pred njim. Zdaj je spoznal njen ostri pogled enega jezdecev.

Zdelo se ji je, kakor da vé celo konj mladega jezdeca čeniti čast, da sme nositi tako plemenito breme, kajti ponosno je metel kvišku glavo in njegove fine, tenke noge so se komaj dotikale tal.

Dragonec je sedel v sedlu s sigurnostjo, ki je pričala, da ima konja popolnoma v svoji oblasti, in njegova visoka, krepka, plemenita postava je bila zares nekaj lepega. Temu častniku je oddal Lawton svoje poročilo in z njim vred prijezdil zdaj pred hišo.

Srce male Fanike je udarjalo zdaj s tako silo, kakor da ji hoče razgnati prsi barva njenih lic se je izpreminjala, in ko je mladi mož skočil zdaj iz sedla, so odgovorile dekline noge in morala se je usesti. A samo nekaj trenutkov je trajalo to razburjenje, znala se je premagovati. Vstala je in hitela častniku nasproti, ki se je ravno pojavil na pragu.

Fanika je bila tako mlada, da se še ni marala klanjati modri, in tako so jej valovili bogati zlati lasje v naravni lepoti preko tilnika; in čari mladosti in zdravja, združeni v njenem nežnem telesu, govoreče oči, živa če tudi nema usta, iskreni pogled — vse to jo je delalo tako čudovito ljubko, da je častnik obstal za hip ves nem in jo gledal kakor zamaknjen.

Fanika sama ni bila v stannu, spravihi besede iz sebe. A povelja je častnika v sobo nasproti jedilnice, se ozrla potem vanj z odkritosrčnim obrazom, položila oba roki v njegovi in vzklila:

"O Dunwood! Kako me osrečuje iz tolikih vzrokov, da Vas vidim zopet. Peljala sem Vas tu noter, da Vas pripravim na to, da najdete tam-le v oni sobi nepričakovane prijatelja."

Mladi mož je pritisnil njeno ročico na usta in odvrnil:

"Tudi jaz sem srečen, srečen, da Vas vidim, in prvokrat vidim samo! O Fanika! Izkušnja, katero ste mi naložili, je kruta! Kako lahko je mogoče, da naju ta vojna loči za vedno..."

Dalje prihodnjije.

NAŠI ZASTOPNIKI.

ARKANSAS.

Za Fort Smith. Jenny Lind in okolico — A. Anbel.

Za Huntington in okolico — M. Povec.

CALIFORNIA.

Za San Francisco — A. Serjak.

COLORADO.

Za Pueblo — Martin Kochevar
Za Leadville — John Skala
Za McGuire in okolico — A. Lah
Za Aspen — J. Godce
Za Durango — G. Koshak
Za splošno — J. Henigsmann

ILLINOIS.

Za Chicago — Glas Svobode Co.
Za So. Chicago — Fr. Klobučar
Za Livingston — Fr. Popelar
Za Witt — D. Senuškar
Za La Salle in okolico — Ig. Erčul
Za Springfield — L. Pekol
Za Girard in okolico — A. Fisher

INDIANA.

Za Indianapolis — J. Pushnar
Za Clinton — V. Verhóvnik

KANSAS.

Za Yale — A. Rutar
Za Mulberry — J. Lekše
Za Frontenac — J. Kolar
Za Chicopee — F. Košič
Za Girard — J. Žagar
Za W. Mineral in okolico — L. Kovach

Za Pittsburg in okolico — J. Alč
Za Columbus — Fr. Žitnik

MINNESOTA.

Za Chisholm — A. Sterle
Za Aurora — J. Rožane
Za Ely — J. Seliška

MISSOURI.

Za St. Louis — A. Sila

OHIO.

Za Cleveland — R. Perdan
Za Collinwood — J. Potočar in F. Kožel.

Za E. Palestine — F. Čuk
Za Bridgeport — Fr. Spendai
Za Lorain — A. Miglič.

MONTANA.

Za Bear Creek — J. Vertin
Za Roundup — J. R. Rom
Za E. Butte — S. Prešern
Za Aldridge — F. Budna

OKLAHOMA.

Za Hughes — J. Jeglič

OREGON.

Za Oregon City — P. Kurnik

PENNSYLVANIA.

Za Johnstown in Conepaugh — J. Remšgar.

Za Vandling — B. Zavrl
Za Willock — Fr. Godec
Za Reading — Fr. Košmrl
Za Broughton — B. Godec
Za Adamsburg — J. Grad
Za Manor — J. Horvat
Za Blackburn — J. Grošelj
Za Moon Run — J. Arhar
Za Claridge — J. Batich
Za Forest City — Fr. Leben
Za Dunlo — L. Sterle
Za Lloydell — J. Culjkar

UTAH.

Za Jordan in Murray — M. Kollar

Za Winterquarters — Jak. Zajec

WASHINGTON.

Za Taylor — R. Gradišnik
Za Black Diamond — J. Plavec
Za Ravensdal — M. Kramer in C. Ermene.

Za Roslyn — A. Janaček

WISCONSIN.

Za Milwaukee — F. Bačun in J. Kalan.

WYOMING.

Za Sublet — Frank Lark.
Za Cumberland — J. Keshman
Za Rock Springs — A. Justin in Tom. Čadež.

Za Ditz in okolico — J. Jakše

MICHIGAN.

Za Baltic in okolico — K. Stopar.
Dodatek: Po vseh slovenskih naseljinah kjer še nimamo zastopnikov, želimo zanesljive može, da pobirajo naročnine in priobivajo nove naročnike za list "Glas Svobode". Rojaki, delavci na čelo za svoje glasilo!

VELKANSKI DOBIČEK ZA 2c

oko pšete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwit, Joliet, Ill.

10.548

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 še sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega **Dr. J. E. THOMPSONA**, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega Zdravišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje sprejetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov, nam zopet spričuje da je Dr. J. E. THOMPSONA iskušnost in zmožnost v zdravljenju vseh bolezni

Najbolša Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč, ter želi v kratkem svoje izgubljeno zdravje nazaj zadobiti.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne zgubite nade, ako Vas drugi zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti: — zato torej če se počutite slabi in nemočni ter bolehate na še tako teški in nevarni bolezni, kakor:

reumatizmu,
kašlju,
naduhi,
prehlajenju,
sušici,
na pljučah,
na jetrah,
na ledicah,
na srcu,
na živcih,
na dušniku,
na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

na želodcu,
na zlati žili,
na trakulji,
slabosti prebavnih organov,
slabokrvnosti na očeh,
v ušesih,
na lišaju,
na srbečini,
na prhutah,
na mazulih,

Kakor tudi tajnih moških in ženskih spolnih bolezni:

triperju, čankerju, sifilisu, izcurjenju moškega soka, nezmožnosti v spolnem občenju; — nadalje na belem toku, nerednem mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, — tedaj se zaupanjem obrnite za pomoč na slavnega in po vsem svetu radi njegove izkušnosti v zdravljenju dobro poznatega Dr. J. E. THOMPSONA ker ni je nj jedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in katere bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezen v zdravljenje. Vaša lastna korist je da ne odlašajte temu takoj v materinem jeziku pišite za svet in zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRAVIŠČE kateremu na čelu stoji slavn zdravnik:

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St.

New York, N. Y.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE
brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,
Slovensko-angleškega tolmača in
Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.
PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo
V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Markus v prvem nadstropju

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepoukresnim dvojnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnica, JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 30 dni podajemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vome troške, na pregled, in akoni, kot se tu reprezentira. NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomislite pa, da lahko plačate \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Rojakom Slovence naznanjava, da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na 2236 So. Wood ceste to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampats.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI

CARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO. Tel. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobri mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delik Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruca dvorana za koncerte, ženite in zabave.

SALOON

z lepo urejenim kegličem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
 MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nekomis, Ill.
 JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
 M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
 IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik); 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
 JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
 LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
 ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
 JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
 JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

RELIGIOZNE FABULE IN LEGENDE.

Spisal Rev. Dr. Ciril Bradač.

Vol, ovea in gos, so se slučajno na prostranem pašniku, ob čistem potoku, srečali. Vol je zgedel hudo vznemirjen, kot bi ga nekaj groznega težilo. Ovea ga ljubeznivo vpraša, kaj neki vznemirja njegovo zdravje. "Nisem popolnoma zdrav," odgovoril je vol, "toda to ni moje popolno vznemirjenje. Li ne vidiš prijatelj moj, kako se debelim? Že delj časa sem ob vsako veselje, ter ne opravljam nobene druge stvari razven, da se dobro hranim. Že pred par meseci pa sem opazil, prihajati človeka, kateri si lastuje pravico nad menoj, se nasloni na ograjo od koder me pazno motrjuje. Jaz vama povem, meni se dozdeva, da se je ta bogati pašnik nam določil le radi tega, da nas odebilijo in potem pojedjo."

"Joj!" Vsklikne gos "tedaj pa jaz ne jem več. Postala bodem suha kot one planke tam ob ograji."

"Mogoče bilo bi to dobro za te," mu odgovori vol, "toda kar se mene tiče, mi je na izbiro, vprežen biti in vleči njegov voz ter prejemati neusmiljeno udarce njegovega korbača, ali me naj pa zakolje in poje, da zadostim njegovi slasti, in med tem ne vidim nobene razlike. Jedel bodem ter se veselil, dokler živim, in umrl kar bodem umreti moral."

"Toda," rekla je ovea, "s kakšno pravico se predrzne človek nam zapovedovati, in da nas podavi kadar se mu poljubi? Slišala sem ga mobilizirati v svoji brezbožni samogoltnosti, in enkrat ko sem ravno jedla svoje kosilo tam doli pri njegovi cerkvi, ko so okna bila odprta, slišala sem kako je govornik naglas govoril o nekaterih predmetih, da, ko bi verovali bi ne bili toliko krvočni in neusmiljeni. Govornik je imenoval svojega boga jagnje, in potemtakem sodim da bi ne umoril svojega boga."

"Toda jaz sem slišal da ga je," rekel je zopet vol, "Imam pa tudi neko misel, in kaj ko bi jo poskusili. Pošlimo poslanca do leva, kateri živi v hribih, in kate-rega rjojenje večkrat slišimo, da poje tega človeka kateri namera-va pojesti nas. Ako smo vstvarje-ni mi zato, da nas pobijajo ljudje, potem so tudi ljudje vstvarjeni za to, da jih levi hrustajo. Meni se čisto gotovo dozdeva, da je moč gospodar sveta, in ne zverina ampak ljudje se pritožujejo o-bratno pritožujejo jeez nas. Kadar je lačen zakolje si vola ali pa oveo tako kot si ti. Kadar je pa lev lačen, pomori vse kar mu nasproti pride. Vidiš li v tem razli-ko?"

"Ah!" Skokodakala je gos, "jaz sem slišala te hinavce govoriti, da nas je bog njim izročil ta-krat ko nas je vstvaril. In tako je pisano v sveti knjigi katero ima-jo."

"Neumnost!" Rekla je ovea "ali misliš, da ako bi levi pisali

ono knjigo, da bi tako odredili? Niti malo ne; in prepričana sem, kakor se meni dozdeva, da nas je odločil osodi katerakoli nas zaden-

"Tako," momlal je vol, "med temi kanibalskimi zverinami sem jaz zgubljen. Dozdevajo se mi vsi jednako samogoltni, in ne moram si misliti kako pravico ima bog vspodbujati njih krvočno poze-lenje da jih z nami polaga. Ljudje so bolj zviti, levi pa močnejši toda oba jednako neusmiljena in brezsrčna. Mi živali smo samo nedolžne kreature na svetu."

Na vse zadne so se vendar zje-dinili ter odposlali oveo iskati le-va z prošnjo da vniči brutalnega človeka. Ovea je tudi šla, a se ni nikdar več vrnila. Kmalu nato je človek odpeljal tudi vola mesar-ju, ki je bil tudi človek. Toda gos je med tem časom hudo shušala in ker je bila tudi zelo stara pustili so jo njegovi osodi na pašniku.

To nas uči. Ljudje so navedeni od divje zveri v tem, da vedno odebilijo svoje žrtve. Grobost je boljša za varstvo od nedolžnosti.

Zborovanje na dvorišču.

V nekem dvorišču, neko nede-ljo po zajutruku zbrala se je doma-ča živina k posvetovanju glede delavskih razmer. Zboru predse-doval je konj ter povdarjal da zaslužijo boljše postrežbo in bolj-šega hlapca kot je človek. "Res-nica je," je nadaljeval, "da ne dobite bolj brezbrizne kreature na svetu kot je on — človek. Ozira-je se le na moje potrebe, in sicer da si ne rad, izjavljam da je moja postelj vedno samo površno narejena; moja suknja malokdaj očiščena, jasli pa so sploh ne pri-merne za inteligentnega konja da bi iz njih jedel."

"Jaz sem čital v knjigi po-stav," rekel je osel, da ko nas je narava vstvarila pripeljala nam je človeka rekoč: "Cujte živali! Vstvarila sem človeka, kateri vam mora biti podložen v tem da vam streže na vekov veke. Jaz sem prepričan, da bi bilo bolje za nas da nismo nikdar tega nevredeča poznali; in človek poje skoraj to-liko kot kateri izmed nas ter je edina niča v našem živalskem kraljestvu, in kar se mene tiče ne-maram nobenega okolu sebe."

"Da, pomislite kak potratneš je!" zatuli krava. "Bog nam je dal neizmerna polja, toda človek prodaja naše seno, krade naše ži-to in koruzo; in poleg vsega tega ena tretina našega produkta gre v njegovo malho. Nikakor se ne izplača da bi še šlo tako naprej. Reforme je treba."

"In njegove nesnažne nava-de!" pristavi ovea. "Be-e! Smra-dlivca kar ne morem prenašati v mojem hlevu. Moji hlapci, kedar mi strežejo pri obedu nosijo tako umazano obleko leto za leto. Dala sem jim enkrat na leto vol-no in materijal za novo obleko, toda novo hranijo za nedelje, da v njih molijo."

"Poleg tega," zakikirika pete-lin, "on kadi in čika in smo ved-no v nevarnosti, da nam hlev ne zažge."

"Kar ti poveš," dostavi pre-si, "je res. Človek je prenasna-žen in kar gabi se mi."

"Toda," zajeti gos, "kaj pa morete storiti? Dobro veste kako odvisni smo od naših delavcev in če tega umazane, nerodnega, ki kadi in čika, odslovimo, boljšega tudi ne dobimo. Meni se zdi, da ta človek nezna kaj je njegovo pravo mesto, je preveč čmač, tatinski sebičen, pretkan in zviti, kot lisica. Najbrž, da je bil za to vstvarjen. Narava ga je ustvarila za hlapca in če ga odslovimo bo stradal. Zato pa jaz nočem biti odgovorna za njegovo smrt."

"Vse mogoče," poprime vol. Tudi jaz ne želim biti pretrd ž njim, ker brez hlapcev ne more-mo shajati, angeljev pa ne dobi-mo, zato pa mu samo znižajmo plačo."

"Kaj mu plašča ti?" vpila je zborovalna čreda vsevprek. "Jaz," pravi krava, "ga plačam s mle-kom." "In mi," odgovore koko-ši, "mu plačamo s jajci." "In jaz," reče konj, "ga odpeljem v koleseju na trg." "Jaz pa vle-čem plug," dostavi vol. "Mi ovee mu pa damo volno." "Torej ka-kor zgleda," pravi bradati mo-drijan, kozel, "temu hlapcu pla-čamo vsak mesec od 40 do 100 dolarjev in zato predlagam, da se mu da ukor in plača zniža."

Konvenčni sklep se je glasil, da se človeka pokliče, da se mu pove, kaj o njem mislijo ter da se ga svari.

Ko se človeka prikaže, povzame besedo krava: "Veš gospod, bog te je ustvaril, da nam služiš. Ti si odvisen — da popolnoma od-visen — od našega businessa. Na vsak način se moraš poboljšati v vedenju." "Grl, umazan si," pravi prešič. "Impertinenten in trmoglav si," zariga osel. "Tat si," zamijavka mačka. "Puhlo-glav bedak si," zavpije srdito pu-ran. "Slepč si, ker ne vidiš, da si odvisen," se zasmeji konj. "In ko ne bi mi bili tako dobrosrčni, bi gladi amiral, ne imel bi do-ma..."

"Zdi se mi, da ta oslov brat ne razumi 'kaj mu pripoveduješ,' sikne gos. "Najboljše je da ga pustimo na miru ter ga izrablja-mo kolikor se da."

In kokuž zlela kokodajskati, petelin je zletel na kup gnoja, ovea je šla v svoj hlev in druga žival se je vlegla k počitku. Mač-ka pa je šla proti čumnati, kjer je pred par dnevi videla velik kos slanina. Človek pa je šel po sena in vode, da napoži in na-poji zborovalce, godrnjačoe: "To-liko imam dela s živino in perut-nino, da se bogu smili."

Nauk: Težko je določiti kedo je gospodar in kedo je hlapec. — Mi smo last naše lasti.

Rokovnjači.

Nekoč sta potovala Jezus in sv. Peter iz Betlehema v Jeriho. Ko sta po vročem pesku med grmov-jem potovala po puščavi postala sta neznošno žejna in lačna. Sv. Peter je začel godrnjati in Jezu-sa nagovarjati, da priskrbi kaj za jesti in piti. Jezus se pa za to ni popolnoma nič zmenil in začel je še hitreje pomikati dolgo kra-če. Peter ves nevoljen je kmalu zaostal in godrnjal rekoč: "Pra-vi, da je sin živega boga, pa toli-ko moči nima kot Mozes, ki je kar po skali udaril in pritekla je voda."

Kristus jo je mahal naprej, Pe-ter pa počasi za njim. Prišla sta do gozda, ne da bi Krist Petra kaj čakal. V onem gozdu pa so imeli rokovnjači svoja skrivališ-ča in napadali so popotnike. Pri-godilo se je, da sta dva rokovnja-ča skočila k Jezusu in ga začela prečelavati prav po razbojniško. Peter je to videl in ker je bil jezen na Krista mu je prismoilil prav po krščansko par ma hrbet, in potem je prosil razbojnika, da mu dajo vode, da si žejo ugasi. Rokovnjači, misleč, da je eden njihovih zaveznikov so ga poljali s seboj, mu dali vina in kruha, da si je potolažil glad in ugasil žejo. Ko se je vrnil na pot, da na-daljuje pot proti Jerihi je dote-kel Kristusa, ki ga je vprašal: "Peter zakaj si me zatajil in me nisi branil pred rokovnjači?" Pe-ter pa je odgovoril: "Saj vedno praviš, da si sin božji, pa še nu-stiš, da te rokovnjači nabijejo." Kristus pa reče: Tako? Nisem vedel, da si rokovnjač in zato ti povem, kakor resnično si me lop-nil, tako resnično ostaneš, ti in tvoji nasledniki izdajalec in ro-kovnjači na vekov veke."

"CIRILMETODARIJA."

Ljubljanski "Slovenec", glasi-lo škofa Jegliča, ki je nedavno tega "konfisciral" svoj lastni ldu-ševni produkt "Pouk ženinom in nevestam" je dne 7. svečana 1910 v svojih lažljivih prečalih priob-čil članek "Cirilmotodarija", v katerem napada vsepovprek "Družbo sv. Cirila in Metoda", v katerem trdi, da so liberalci na-skočili Ciril Metodovo družbo ter jo vlovili za svoje liberalne na-mene. Ta narodizdajalska klika napoveduje boj na vsej črti tej velikočušni, narodni organizaciji, koje namen je braniti Slovenski narod pred napadi obmejnih Nemcev, njihovega "šulferajna" in drugih ponemčevalnih zavodov. Ta klerikalna svojaz hoče uničiti 25 letni slovenski narodni zavod, družbo sv. Cirila in Meto-da, norčujoč se iz svetih imen pr-vih slovenskih apostolov, ki so prinesli Slovanom luč vere in o-mike.

"Slovenec" tudi piše: Zato je zdaj zadnji čas, da se ta navidez narodna, v resnici pa liberalna svobodomiselna komedija popol-noma razkrinka, in da naše orga-nizacije začnejo brezobziren boj tudi zoper liberalno cirilmotoda-rijo. Samo ena narodna misel je: krščanska ljudska mi-sel! Liberalizem zna narod samo izdajati in cirilmotodarija je zgolj agitacijsko sredstvo za liberalizem. . . .

Človek, ki je vstanu kaj takega med svet trobiti, je ali ušel iz Bleiweisovega instituta ali pa je izdajalec svojega naroda — za-veznik sovraga slovenskega nara-da.

V pravilih Ciril Metodove Družbe stoji črno na belem, da namen družbe je vsestranski pod-pirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni pod-lagi, nikjer pa ni zapisano o pro-pagandi za svobodomisel ali šouvanju proti katoliški veri in zato nismo mi, pri tem listu že iz-načela nastopili z agitacijo za us-tanovljenje Ciril Metodovih po-družnic tu v Ameriki. — Vemo pa, da ta družba ima blag nara-čen pomen in zato nismo v nobe-ni meri proti isti, temveč nas ve-seli, da se je že toliko podružnic tudi v Ameriki ustanovilo.

Iz Slovenčevega članka pa sije iz-dajstvo našega slovenskega nara-da. Klerikalci, brezdomovinci, so se zavezali s sovragom našega slovenskega naroda in nastopili ter napovedali brezobziren boj vsemu kar je narodu sveto in dra-go. Slovenski klerikalni zastopni-ki, in poslanci so se mnogokrat zvezali s Nemškimi in jasno po-kazali kako ljubijo (!) svoj na-rod, kako ljubijo in časte (!) vse ono kar je slovansko.

"Šulferajn" rajše podpirajo in ker so slovenski Brankoviči, sto-pili so iz narodnega bojnega po-lja ter se podali k sovragom.

Zalostno je, da med nami Slo-venci, tako malem narodom ni sloge. Mesto, da bi se vsi oklenili narodnega dela, pa se bijemo med seboj, smo razdeljeni v več tabo-rov. Narod slabi, njegovi zatiral-ci pa dro v slovensko deželo in ponemčujejo za narodno čut za-triple Slovence.

Ali naj družba sv. Cirila in Metoda propade? Ne! Mi stojimo za njen obstanek in razvoj dasi-ravno se ne strinjamo s tem da ista temelji na katoliški podlagi. Kedar se gre za dobrobit in o-brambo narodnosti, tedaj naj vendar zgrinejo vsi verski in po-litični predsodki.

Dostavek: "Slovenec" je katoliško glasilo, katerega urejuje samo duhovni, zato se ni čudi-ti, na spačenju imena: Cirilmeto-darija. To je žlahtna lastnost brezdomovincev. Fej! Ali je Krist zapovedal: Obreknjete in pačite imena!? Ali ni Krist učil ljubezen člo bliznjega? Ali ni Krist rekel: Daj cesarju, kar je njegovega in daj bogu, kar je božjega? Zakaj, pa vi hrepenite po onih vinarjih, katere dobi družba sv. Ciril in Metoda za narodne namene?

Naše mnenje je to: Ko bi bil škof Jeglič ob enem blagajnik, tajnik, predsednik in tudi nad-zorni odbor družbe sv. C. i. M. te-daj ne bi nikoli prišlo do takih nečuvanih napadov. — Povedali smo.

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in an-gleško-slovenski slovar za \$1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

Neuropin Želodečni Grenčec

je zlašel J. B. Scheuer, v nemškem Jas-suiku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameri-ški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v ek-sistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbra-nik zelišč in korenin, vsebuje občedi-cinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobnja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St.,

Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerikoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, ka-kor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in im-portiranih tkanin.
 Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
 Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
 V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraje spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemal-cem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill.

TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
 od 8.—10. ure predpoludne
 od 1.—3. ure popoldne in
 od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
 814 Ashland Ave.:
 od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopolodne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
 POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE

GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča presimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

SVOBODA TISKA IN INJUNCTION.

V tej svobodni ameriški republiki — Združenih državah, se kaj radi ponašamo s Liberty — svobodo, svobodo tiska in govora. Bili smo ponosni na to svobodo in naši bratje onkraj oceana, onkraj mej naše republike so nas zavidali in koprnili so po svobodi, da, še danes koprne po isti. — Cenzorstvo nad tiskom je za današnji vek hiba, katero bi se moralo po celem civiliziranem svetu odstraniti in jo nadomestiti s svobodo. Tu v Zdr. državah imamo baje svobodo tiska in govora, vendar pa imamo tudi ostre postave in kazni za zlorabo te svobode. Tako n. pr. je kaznivo nesramno pisanje, poslano po pošti. V pisnih se ne sme groziti, ker za take prestopke proti poštnim zakonom čaka težka kazen za odposiljatelja takeve vsebine po pošti.

Če stvar prav prerešamo o pazimo, da vse ljudstvo ima nekako nadzorstvo nad tiskom in pisanjem.

Svoboda govora in tiska nam je bila dana v ustavi, ki je temelj ameriškemu pravosodju, vendar pa ta svoboda je zginita, ustavo se je prostituiralo, kršilo, njeno podstavo se je kršilo, to nam vsaj dokazujejo vsakdanji dogodki v Spokane, Wash., kjer so govorilke zaprli v ječo, kjer so prepovedali svobodo tiska. Lep dokaz, za to se nam nudi v New Castle, moderni Pennsylvaniji, kjer so dali republikani in demokratski korupirani politiki zapreti vse uredniško osebo pri socialističnem tedniku "Free Press" in poleg teh tudi urednika od "Solidarity", uradnega glasila Industrial Workers of the World, radi tega ker so ti slednji v svojih člankih kazali nagoto ljudskih uradnikov. Le čudno je, da ni še Busse-jeva stranka zavila vratu ehicaškemu Daily Socialist, da ni zvezno sodišče po sodniku Petru S. Grosseup na vislice obodilo Ferdinand D. Warren, ki je v več zaporednih številkah "Appeal to Reason" razkril zveznega sodnika Grosseupa v njegovem početju in čudimo se, da se je tako dolgo na miru pustilo "Glas Svobode", kateremu od vseh strani groze.

Zakoni v tej republiki, so zelo starinski, zelo obsežni in se dajo obračati kakor eden hoče in zna. Avstrijski občni državni zakonik obsega eno knjigo, v kateri je vse zapopadeno, v Ameriki pa imamo na milijone knjig — v katerih se točka ob točko drgnje, tako da se na zakon človek nikakor zanesti ne more, pač pa je vse odvisno od zvitosti in pretkanosti odvetnikov. Ameriški zakon je tako pisan in ravno tako umljiv, kot če bi zapisali oni dvomiljivi stavek, ki se glasi: Ibis - redibis - non - morieres - in - bello, (Sei boš, povrne se ne umreš v vojski.)

Na ta način se razlaga tudi ustava Združenih držav.

"Money rules the world" (denar je vladar sveta) pravi pregovor, ki je popolnoma resničen. Pri nas, v tej svobodni republiki, vlada denar, to je, na kmalu vlada so kapitalisti in njihovi lajki. Kar kapital zahteva, dobi in se tudi zgodi. Kapital je zahteval, da se injunctio (sodnijska prepoved) tako tolmači, da se istega sme samo proti njih sovražnikom porabljeni. Njihovi sovražniki pa so organizirani delavci, unije, delavsko in socialistično časopisje. Ta injunctio je orožje, s katerim se ngonobi vsak napad na kapitalizem ali njega zaveznike.

In tako se je prigodilo, da so začeli rabiti sodnijske prepovedi za publikacije. Kakor imajo v starem kraju cenzuro ravno tako imamo tu injunctio. V starem kraju zapleni časnike državno pravdnistvo, med tem ko ima tu v Ameriki to oblast vsak sodnik. Kakor vidite so bratje onstran meje naše svobodne republike glede cenzure in svobode na boljšem kot pa mi, ki smo tako ponosni na po konstituciji dano nam svobodo tiska in govora.

Za naše čitatelje, ki so večinoma rudarji in premogarji in katerim je obče znan boj, ki se je vršil pred leti v Coeur d' Allene in Cripple Creek, Colo., bo prav gotovo umestno, ako zapišemo par vrstic tikajoč se injunctio in pinkertoncev.

Na višjem ilinoškem sodišču leži prošnja Pinkerton Detective Agencije za izdajo sodnijske prepovedi proti Charles A. Seringo, bivšemu pinkertoncu in W. B. Conkey, tiskarju zaradi publikacije knjige "Pinkerton's Cow Boy Detective".

Ta knjiga obsega dva in dvajset poglavij. V prvem poglavju piše o svojem začetku pod naslovom "The Anarchist Riot in Chicago" in zadnjega zaključuje s izstopom iz te izdajalske službe.

Pinkerton Detective Agencija se sklicuje na to, da Seringo, kot bivši uslužbenec agencije je dobil plačo za svoje delo in toraj ne sme ničesar javnosti naznaniti. Nadalje pravi v svoji prošnji za injunctio, da če se dovoli cirkulacija knjige, tedaj bodo razne skrivnosti družbe razkrinkane, itd., kar bi seveda škodilo družbi. Ne rečemo, da ne bi škodilo družbi in kapitalistom, vendar pa bi koristilo delavstvu, da bi vsaj vedelo s kom ima opravka. Tu podamo obseg knjige po poglavjih:

I. Anarhistični punt v Chicago. — Moje prvo delo za Pinkerton Agencijo.

II. Upor v Archuleta okraju. — Vrv, da me obesijo. — Zasedujoč roparja Wells Fargo ekspresa v Ol. Mexico. — Lov na znano Basje Mine.

III. Doli na White River kot bandit. — Ute Indijanska vojska. — "Bull knife" v Denverju. — Na poti v Wyoming kot bandit.

IV. V zaporu s Denver in Rio Grande roparji. — Aspen, Ore. tatvina. — Pazenje železniških sprevodnikov. — Tatvina v Mudsill Mine. — Broneo Buster. — V bull ječah s trampji.

V. Dva bogata lastnika premo-govnikov dinamitirana. — Izpoved.

VI. Streljanje v Ausheta. — Pristopim k White Caps v New Mexico. — Dobil koze, pri koncu s življenjem.

VII. Krvava stavka v Coeur d' Allene. — Postal sem zapisnikar v Uniji. Meč uporom sem prežagal pod, da sem ušel dinamitarjem.

VIII. Zvezne trupe napolnejo bull pens s unijci. Moja evidenca je potlačila 18 delavskih vodij itd. itd. . . . V poglavju XX. navaja o potovanju s McParlandom in obiskom Coeur d' Allene.

Seringo je bil v tej službi čez 22 let in po dva in dvajsetletnem izdajalskem delu se je mož spreobrnil in izdal svoje gospodarje. Pinkerton Detective Agencija, pa sedaj s injunctio (sodnijsko prepovedjo) skuša konfiscirati njegovo knjigo.

Iz tega razvidno kako svobodo govora in tiska uživamo v tej svobodni republiki.

KAKO JE CARNEGIE OBOGATEL.

Andrew Carnegie, ki je v javne svrhe, za čitalnice, izobraževalne zavode in drugo daroval nad 150 milijonov dolarjev, je oni dan sam pripovedoval kako je napravil svojih prvih \$10,000 s denarjem katerega je posodil od svoje-ga delodajalca in kateri dolg je vračeval po \$5 na teden.

Pripovedoval je: Pred leti ko sem delal še pri železnici v Pennsylvaniji prišel je v urad nek človek po imenu Woodruff, ki je imel dva mala modela železničnih spalnih vozov zavita v platno. Ko sem iste pregledal rekel sem Woodruffu, da takove vozove se bi dalo prav ugodno spečati železniškim družbam. Woodruff se je začudil moji prebrisaniosti in mi rekel, da se mu dopadam in da bi se z menoj lotil dela. S tem predlogom sem bil popolnoma za-

dovaljen, toda Woodruff je zahteval, da dam nekaj denarja in da mi da eno osmino vsega dobička. Denarja nisem imel in zato sem poprosil mojega gospodarja da mi posodi par stotin. Denar sem dobil in zavezal sem se, da povračujem po \$5.00 na teden. Takrat sem namreč zaslužil \$40.00 na mesec. Tako sem prišel kot delničar v podvzetje, ki se je potem imenovalo Pullman kompanija in v kratkem času sem imel \$10,000.

Na druga javna vprašanja se je tako-le izrazil: "Združene države so za-me dosti dobre. V nebesa še ne želim iti in moja iskrena želja je, da bi umrl takrat, kadar bi sam hotel."

Glede visokih cen živilom, je rekel, da se bodo kmalu znižale. "Kako pa ugaja Mr. Taft za predsednika?" je bilo vprašanje. "Predsednik Taft," pravi Carnegie, "je najboljši človek, ki je kedaj sedel na predsedniškem stolu. Predbaciiva se mu mnogo, za kar ni on odgovoren in ne more pomagati. Mr. Taft stori vedno najbolje in želim bi, da to narod sam enkrat spozna."

To je bil kratek pogovor s Carnegiem v Chicago, ko je bil isti čakal za vlak v Californijo.

Carnegie dandanes slavi po celem svetu za največjega filantropista človeške dobe. V svojem življenju je razdal čez 150 milijonov dolarjev za knjižnice, cerkve, izobraževalne namene itd. Vse ga spoštuje in celo nezavedno delavstvo. Kakor vidite iz gornjega pripovedovanja bil je Carnegie nekoč navaden delavec, ki je služil \$40 na mesec — danes je milijonar, ki je potrošil 150 milijonov dolarjev za dobrodelne namene, ki da vsako leto čez 15 milijonov od svojega zaslužka za biblioteko itd., ki potroši po več milijonov za prireditve poedin itd.

Vprašanje je od kod dobi ta denar? Carnegie ima velikanske jeklarne v Pennsylvaniji in drugod, v katerih dela na tisoče delavcev za sramotno, sužensko plačo. Carnegievi milijoni pridejo iz kože in potu delavca — za izobrazbo bogatejših slojev, da ti bogatejši toliko bolj in lažje pritiskajo delavstvo pri tleh.

Tako dolgo dokler ostane delavstvo neorganizirano, tako dolgo dokler se bo dalo iz delavčeve kože izprežati milijone in tako dolgo dokler bodo zastopali v državnem zboru in senatu ljudstvo taki ljudje kot so Al. rich, Canon, Gugenheim, Clark (iz Montane), bodo Združene države dosti dobre za Carnegija. Tako dolgo, dokler bo Carnegie lahko vsako leto 15 milijonov daroval za izobrazbo onih, kojih poklic bo brzdati delavstvo si ne bo želel iti v nebesa. O, yes, tudi Rockefeller je tega mnenja, Morgan tudi, ravno tako Schwab, Hill, Vanderbilti in druge takeve pijavke.

Cene bodejo padale — kmalu in če prej ne, vsaj takrat, kadar bo zopet nastala kriza, ko ne bo imel delavce bočiča, da bi mogel kaj kupiti pogoni.

Da je pa predsednik Taft, eden najboljših mož na predsedniški stolici to pa vedo samo bog in kapitalisti. Navadno ljudstvo le toliko ve, da predsednik Taft je oni mož, ki z injunctio (sodnijsko prepovedjo) varuje razvoj trustov, ki s istim pomaga delavstvo zatirati in nič drugega. Zato se pa filantropist Carnegie moti, ako misli, da bo delavstvo častilo svojega zatiraleca, katerega je vsled nezavednosti mase in na pritisk kapitala poslalo na predsedniški stolec, da od tam tem lažje daje delavstvu zausnice.

NAPREDNA PENNSYLVANIA.

Pennsylvania napreduje — po svoje, v obče vse države te gloriozne republike manj ali več napredujejo, se modernizirajo.

V začetku unionizma to je pred kakimi tridesetimi leti se je drugače štrajkalo kot danes. Takrat se ni prelivalo krvi v toliki meri kot se to godi danes. Kedar čitamo o stavkanju, takrat v duhu vidimo kri, slišimo streljati, slišimo hropenje pomešano med kletjem in vikom zbesnelih policajev in milicarjev. Krvava stavka? To je pri nas v Ameriki vdomačena, vsakdanja beseda in se tudi nado ne zgražamo. Krvave stavke imamo vsaki dan, cel teden, celo leto. — Koga naj bi tedaj beseda: "Krvava stavka", razburjala . . .

Ozrimo se na New Castle, But-

ler, McKees Rocks, Bethlehem, Philadelphia; povsod je tekla delavčeva kri. Celo pri stavkah, kjer šivilje — delavke, dekleta, štrajkajo za večjo plačo in boljši položaj, teče rečča kri, katero pušajo delavstvu milicarji, lopovi, banditi in detektivji najeti od delodajalcev.

V Philadelphiji, kjer imajo meščani to čast, da zro na počeni zvon "Liberty" se je dne 19. februarja začela stavka pouličnih železničarjev. Vzrok stavke, je bil namreč ta, da je Rapid Transit družba brez vsacega povoda odslavila 700 priletnih motormenov in sprevodnikov. Da bi družba kar tako meni nič tebi nič, brez vsakega tehtnega vzroka odslavila stotine unijskih železničarjev se je ostalim delavcem zazdlo preveč in zahtevali so, da družba iste zopet vposli ogibom stavke. Družba ni ugodila želji 6500 delavcev temveč razposlala je svoje agente v Chicago, Omaha, St. Louis, New York in druga večja mesta, da tam naberejo ničvredne karakterje za stavkokazce.

"Pred zakonom smo baje vsi enaki; zakon ne pozna razlike med bogatim in revnim, kapitalistom in delavcem, vernim ali nevernim," to je bila proklamacija prvega zbora v Philadelphiji, ki je protestiral proti nasilju angleške krone, ki je izdal, izdelal ustavo za bodočo svobodno republiko. In ravno danes se godi obratno v tem mestu, kjer se je zapisala prva črka enakopravnosti, kjer je prvič zadonel iz mestnega stolpa zvonov glas, naznanjajoč: Svobodo.

Pennsylvania je napredovala in za to imamo dovolj dokazov.

Neki štrajkar v Philadelphiji je vrgel kamen v poulični voz in zadel policajca. To ni bilo prav od štrajkarja in mi ga tudi ne bomo zagovarjali. Noben delavec ne sme metati kamenja ali opeke, ker to orožje nič ne izda v razrednem boju in ob enem je le slaba obramba proti samokresom karabinarjem, bajonetom in sodnijskim prepovedim.

In na ta način smo menda vsi za to, da ta štrajkar ni prav ravnal ker je vrgel kamen v karo, dasi je morda imel zato vzrok, češ, da družba je prelomila postavo s tem, da je držala črno listo za vse one, ki so bili unijski delavci. Pretiranje prijateljske vezi s unijo in odslavitve delavcev ne pomenja nič več kot stradanje nekoliko žena in otrok, znižanje stopnje življenja za par tisoč rodbin, oropanje več tisoč otrok za izobrazbo in ustvarjenje par novih trampov, prostitutk in beračev. Vse te stvari pa še ne opravijo metanje kamenja.

Metanje kamenje je protizakonito in radi tega se mora zakon izvršiti, ker vsi vemo, da sedajni duh časa zahteva hitro in gotovo pravico. In zato se smemo vsi veseliti, da se je tega štrajkarja, ki je kamenje metal v karo in lenega policajca, zaprlo za šest let v ječo, da ne bo prvi čas dobil prilike metati kamen.

Šest let v ječi ga bo menda izučilo, da bo bežal kedar bo videl kamen ali opeko.

Hitrost, s katero je pravica poiskala tega kriminala in ga postavila na varno, se mora odobraval. Od tega še ni en mesec, kar se je stavka začela in bilo je komaj drugi dan po začetku stavke (21. februarja) ko se je ta štrajkar zmotil, da je vrgel kamen v karo. Šest dni po tem je bil že na poti v državno jetnišnico za dobo šestih let, kjer bo služil svojo kazen za ta zločin.

Državi Pennsylvania se mora čestitati na napredku, katerega v tem slučajju kaže hitra in gotova pravica. Zločin v tej državi se ni vedno tako hitro in gotovo kaznoval, dasi včas tudi sedaj dela izjemo. Pred več leti — leti, ne dnevi — je država Pennsylvania zidala državni dvorec. Oni, ki so zidali ta dvorec so pokrali svojo premičnino in zadožili vso nepremičnino. To je bila tatvina na veliko — nekaj kolosalnega. In ko se je za ta zločin zvedelo, ni bil noben prosekutiran in nikogar se ni obsodilo na šest letno ječo, ali da bi se obravnavala proti njim v par urah završila. Trajalo je leta in nazadnje je vse v gospodu zaspalo. Seveda ti ljudje niso vrgli nobenega kamna v okna palače, ampak vkrali so kar celo poslopje.

Gornji resnični dogodbi jasno kažejo, da država Pennsylvania prav po rusko napreduje, kažeti

tudi, da pred zakonom ni smo vsi enaki, da se ustava Svobodne republike krši vse povsod in da pravica zgrabi le nižje sloje med tem ko višji, dasiravno hodijo po potih krivice in zločina ostanejo nekaznovani.

Zakaj ni Philadelphiška pravica zagrabila morilcev nedolžnih otrok, žena in štrajkarjev. Zakaj ni roka pravičnosti zgrabila morilce ter jih poslala na električni stol ali v ječo, na varno, da se ne bi bilo treba poštenim ljudem bati njihovih opetovanih napadov? Velicanstvo zakona se mora spoštovati.

Metanje kamenja mora prenehati, ker s istim se ničesar ne doseže. — Vrzite glasovnice v pravo mesto in dosegli bode več — vse in štrajkar bo zapel zvonec "svobode" mrtvaško pesem.

Pijte naše pivo!

The Konrad Schreier Co.

MALTSTERS

Najboljši "MALT"

Sheboygan Wisc.

POZOR!

Nesreča nikoli ne praznuje in tudi Vi ne veste kje Vas ista čaka. Za samo \$1.00 na leto se za- more moški ali ženska od 16—65 leta zavarovati pri 23 let obstoječi družbi; katera plača: za izgubo življenja, obeh očij, obeh rok, obeh nog, ali jedne roke in jedne noge ali jedne roke \$250.00. za izgubo jednega očesa \$100.00. Bolniška podpora znaša \$7.50 na teden. — Za pristop je treba naznani ime, natančni naslov, kaj in kje delate, starost, velikost, težo, komu zapuščate usmrtnino, kako ste z dotičnim v sorodu ter pisnu priložiti \$1.00, nakar se Vam takoj dološlje zavarovalna polica. — Pisma naslavljajte na: **ACCIDENT INSURANCE CO.** 1071 Franklin Ave., New York, N. Y.

IŠČEMO ZASTOPNIKE.

Po vseh slovenskih naselbinah, kjer še nimamo zastopnikov želimo postaviti zanesljive moza, da pobirajo naročnino in pridobivajo nove naročnike za list "Glas Svobode" proti primernem plačilu. Kogar veseli in se za list zanima naj se na upravništvo pisme nim potom obrne za nadaljša pojasnila. "Glas Svobode" Co.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkatke in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
 PODPRESEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
 TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
 ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
 BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
 JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
 BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 28.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Dopisi.

Issaquah, Wash.

Šest let je minolo od kar je štrajk premogarjev na Issaquah povzročil da so zaprli dva premo-gokopa namreč Issaquah Coal Co. in Central Coal Co. Prvega je zalila voda in ni misliti da bi se kdaj prišel poslovati. Drugi pa je prišel delati zopet ki pa ne-umiljeno pritrjuje že itak kr-avivo prislužene novce.

Delavce ki gre z nevarnostjo svojega življenja kapitalistom spravljati podzemeljska bogastva namreč razne bogate rude na dan. Vsega kar si poželji mu nanosi in nakoplje delavec njemu — kapi-talistu. Samo z roko poseže in

vsega ima v izobilju s prstom namigne in vse mu stori delavec in to za tako neznatno plačo za tako majhen delček njegovega profita. Dobe se pa ljudje ki jim ugaja tako robstvo in čakajo nekaj o dobrih časih, toda dobri časi za nas delavce so minuli in jih ne boče dokler se delavec organizira ne upre in postavi na lastne noge.

Issaquah sicer rapidno napreduje toda delavski položaj bode slab dokler ne pride do odločilne-ga boja — uniže. Sicer veje re-volucijonarni duh, namreč duh časa med nami katerega povzro-ča največ kapitalistični bič in pa delavsko časopisje, katerega bi se morali še veliko bolj posluževati in moral bi vsakdo uvaževati ge-

slo svoji k svojim in brati delav-ske in ne klerikalne kapitalistič-ne ali celo skabske liste. Tukaj torej ne moremo govoriti o do-brih časih kajti en čas smo pridno praznili sodčke sedaj pa postaja-mo temperenčni, kar po vrsti posledice naših suhih žepov. A-merika ga počepa!

Pozdrav somišljenikom in so-mišljenicam.

Eden svobodnomislečih.

Indianapolis, Ind.

Cenjeno uredništvo: —

Rev. Lavrič skazal je toraj Vaše-mu listu "East" prav s Special deli-very pišmom. Članek "Več Mo-horjev" ga je pogrel. Pa tudi po pravici. Istina je, da bi bil morai on skrbeti, da pridejo knjige vsa-kemu v roko; pa kaj si hočemo? Mi drugi nismo tako modri kakor je on; ker je pa Vas dregal. Vam pa še to le povemo. Da knjige še danes romajo po svetu, se imamo zahvaliti le njemu; nasloviti jih je dal na: Isv. Trojico, Indianapo-lis; vsaj se je tako nam od sigur-ne strani povedalo. Mi smo pa tukaj bili za njega ravno tako kakor kaka kranjska vas, kjer je on kapelanaril, drugega sveta pa ni videl.

Ker je tako biter z odgovori, da Vam pošilja celo special delivery pisma, ga pa vprašamo, zakaj je nekemu gospodu, ki ga je vprašal radi knjig, vrniti pismo in to v Ameriki z nemško opazko: Es wird nicht angenommen. Rev. Lavrič, vsaj se vse zgovorimo. Ako že peto leto tergata hlače po A-meriki, bi bil že čas, da ste se ne-koliko ameriškega življenja in je-zika privadili. vsaj smo se ga tu-di mi Fličarji. Razloček je le ta bil, da mi nismo tako lenobo pa-sli kakor jazbec, ampak smo de-lali; vi pa ste nam nakopali edino le preveč dolga, tako da moramo mi drugi plačevati Vaše nepo-

trebne stvari. Pri nas ste tako dogospodarili, da si pri naglem odhodu niti svojim najbolj intim-nim prijateljem niste upali po-vedati, kam jo hočete odkuriti. Naj za danes zadošča; upamo, da tudi nas "zatoži" poštnemu nad-zorniku v Chicago, imamo še ma-lo bomb pripravljenih. Mir, ka-terega želite, Vam bomo prekr-beli.

Še več Mohorjev.

Milwaukee, Wis.

Cenjeni g. urednik!

Veliko vprašanje ljudske mase v Združenih državah in tudi na-šega mesta Milwaukee je te dni volilno vprašanje; kajti kamor se ozreš vidiš raznih podob po raz-stavnih oknih raznih kandidatov demokratske in republikanske stranke. Socialna demokratska stranka; katera je moderni se-stav pač uvidi, da z podobami si ne pridobi prednosti ampak z do-brim in poučnim čitvom. Ni ču-ja, da se je neki "gent" izrazil: "You couldn't throw a stone at a dog without hitting three can-didates in this election."

Demokratsko in republikansko stranko pač poznamo kot gujilo in graftersko; kajti ti sicer ob vo-lilni borbi obljubujeti vse mogo-če in nemogoče stvari a izpolneti pa navadno nič ker njih obljube držijo navadno toliko kot nava-den pljunek.

Cenjeni volilec, ako si v dvomu za katero stranko bi volil, premi-sli, da socialistična stranka je delavska stranka in kot taka de-la tudi vselej v korist delavca to-raj ne omahuj in voli nje kandi-date, kateri so: za župana: Emil Seidel; za comptrolerja: Carl P. Dietz; za mestnega blagajnika C. B. Whithall; Aldermani — at — large: W. J. Alldridge, Victor Berger, Dr. B. Churchill, W. Cole-mom, W. Gorecki, J. Sultaire in

A. J. Welsch. Za okrajnega sod-nika J. C. Kleist.

Podal sem imena Milwaukee Social-Demokratske stranke in mislim, da cenjeni volilec/delavec, da ti so pač priznani kot pravi ljudski zastopniki kateri so veči-na bili že več terminov v mest-nem zastopstvu in vselej delali v korist delavstva. Social-demo-kratska stranka zahteva, da ves od ljudstva dovoljen denar se po-rabi resnično v dotične namene kakor za zboljšanje javnih šol, javnih poslopj, javnih parkov in t. dr. Pred 8 leti imeli smo tu-kaj samo dva javna parka, a ka-ko sta izgledala? A oglejmo si da-nes, večina vsak ward ima svoj park v katerem se lahko delavec ohladi in odpočije od naporniga dela. Vse to se imamo zahvaliti soc. dem. mestnim odbornikom, ki pristostujejo vsem sejam in vlag-a resolutione na korist delavstva. Cenjeni volilec kakor je znano, da je bila soc. dem. stranka druga stranka pri zadnjih volitvah ter le malo glasov je manjkalo, da ni bil izvoljen sodrug Emil Seidel za župana tega mesta. Nedaite se preovoriti od raznih hujšaka-jev ki vam trobijo in razlagajo od raznih kandidatov kaj so storili za delavstvo ker ti so in bodejo delali v korist trasta in grafte-jev, ne dajte se podkupiti z ju-deževim grošem ali z vrčkom pive ker to ni posebno častno da bi vo-lilec svoj glas pro'al v svojo zgrubo.

Dragi čitatelji in volilec, volilni zakon je prav lahek tukaj v tem mestu oziroma v Wisconsinu, lahko vsak moški star 21 let ka-terji je rojen tukaj ali pa ima prvi papir lahko voli v vseh razredih; biti pa mora vsaj naj manj mesec dni v mestu in vsaj 20 dni v war-dnu in naj manj 10 dni v prenci-tu da je opravičen do volitve.

Biti pa mora vsak registriran

za vsako volitev posebej in regi-stracija je znirom prvi, drugi in tretji torek pred volilnim dnem. Prva registracija je dne 15. mar-ca toraj volilec ako hoče da si opravičen ne zamudi se registrira-ti na ta dan ki je odprto od 6. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer.

Nadalje naznanjam, da ima soc. dem. klub "Edinost" svoje red-ne seje vsako prvo nedeljo v me-secu v Joe Remskovi dvorani na 163 Reed st., ter znaša mesečina 15c na mesec.

Če mi bode uredništvo "Glas Svobode" odstopilo v svojih pre-daljih oglašil se bočem vsak teden pred volitvijo ter cenjenim čita-teljem naznanil v vseh korakih soc. dem. stranke v tem mestu.

Frank Bačun.

Velika bodočnost.

Preteklost se ne da spremeniti, toda bodočnost je v vaših rokah, ako hočete. Sedaj stojite na meji preteklosti in bodočnosti. Če va-ša preteklost ni bila dobra, močna volja in odločnost ugadi pot čez bodočnost. Če niste v preteklosti pazili na svoje zdravje, če ste bi-li ekstragavantni pri jedi in pi-jaciji, malomaren v spolnovanju higieničnih zakonov, dobro veste, da je vaš prebavni sistem najprej počutil in sedaj naj bi bil vaš smoter, da istega zopet spravite v popolni red. Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vi-no. Očistilo bo sistem, očistilo bo kri in ojačilo vse organe v telesu. Prineslo bo novo energijo in na-pravilo sposobne zreti veliki bo-dočnosti v obraz. Trinerjevo A-meriško Zdravilno Grenko Vino je zanesljivo domače zdravilo za bolezni v želodec, črevah, krvi in živcih.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

The Collins N. Y. Medical Institute

140 WEST 34th STREET = NEW YORK CITY.

DR. E. C. COLLINS,

Svetovnoznani slavni profesor zdravil, ustanovitelj The Collins New York Medical Institute in pisatelj znamenite knjige Človek, njegovo življenje in zdravje.

NI BOLJŠIH DOKAZOV NA SVETU.

Zelo lahko se je poviševati in slovitega delati, z izmišljenimi zahvalni-cami, a vse drugače je dajati dokaze in resnico svojega delovanja. Med tem, ko se drugi zdravniki z lepimi oglašili polne samohvale in izmišljenimi zahvalnicami ponujajo, je ravnatelj THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE uposlen, z zdravljem stoterih Slovencev nad katerimi so drugi zdravniki obupali, ker jih z svojimi navadnimi zdravili niso mogli ozdraviti.

MI OGLASUJEMO RESNICO

ako mi rečemo, da ravnatelj THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE ozdravi v enem tednu več bolnikov kot jih drugi zdravniki vidijo v celem življenju, in to

DOKAZEMO

z tem, da navedemo nekoliko imen in paslovov ozdravljenih bolnikov kateri so bili svoječasto ravno tako bolni kakor ste vi danes. Poskusili so prej vse druge zdravnike, ne da bi jim isti zamogli kaj pomagati, akoravno so pri njih ves svoj denar potrošili. Danes pa Boga hvalijo, da so navsezadnje našli ZDRAVJE, MOČ, ZADOVOLJNOST IN SREČO po čudapoih zdravilih, naših modernih in iskušanih zdravnikih.

NOBEDEN DRUŽIH ZDRAVNIKOV

na svetu ne more oglašiti, tega kakor mi. Ker se niso bolnika ozdravili in ker se tiste dve zahvalnici katere tiskajo niso prave, ampak izmišljene in neresnične. Ne verjamite in ne dajte se zapeljati od taci zdravnikov kateri so pričeli v tem letnem času, malo trgovino z ničvrednimi zdravili, ker dobro vedo, da je v tem letnem času največ bolnih in da je sedaj čas, uboge slovenske bolnike izkoriščati, kateri se ne vejo na pravo mesto obrniti. Taki oglaševalci gredo tako daleč, da si najamejo kakega neiskusnega zdravnika, kateri jim po ceni službo opravlja, ga obležejo v novo suknjo, tako da v resnici izgleda podoben pravemu zdravniku in to samo radi tega, da zamorejo tembolj Slovence izkoriščati.

Verjamite tem, ako hočete biti zapeljani in izkoriščeni, pišite jim in se bodele o tem prepričali.

PIŠITE TAKOJ DANES PO

znamenito knjigo in priložite 15 centov v znamkah za poštnino. Vsi Slovence bi jo morali imeti.

URADNE URE SO

Vsaki dan od 9 ure predpoldan do 1 popoldan in od 2 ure do 5 ure popoldan. Vsaki torek in petek od 7 ure do 8 ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10 ure predpoldan do 1 ure popoldan.

Glavni ravnatelj Dr. S. E. Hyndman.

Ako toraj boljujete na kakoršni koli bolezni, pišite ali pa pridite osebno v

- 1 — Frank Severietti, Cleveland, Miss. V — treh tednih ozdravljen bolezni želodca, prs in vrat-a.
- 2 — Justo Hernandez Huntington, Ark. — Ozdravljen, Glavobola in želodčne napake.
- 3 — Francis Lawandowski 416 So. Jackson Str., So. Bend, Ind. — Ozdravljen, odprtina, hrast in ispadanja las.
- 4 — Jos. Miculka R. P. D. 1 East Bernard Tex. — Ozdravljen Nervozitete in onemoglosti (slabosti)
- 5 — Ansbren Luksic, Tonopac, Nev. — Ozdravljen sifilističnih znakov.
- 6 — Antonio Lo Castro 156 Troop Ave. Brooklyn, N. Y. V dveh tednih ozdravljen reumitizma.
- 7 — J. Jakobson, Spermato-rehoos, Neb. — Ozdravljen generalne slabosti.
- 8 — J. Jacobson, Spermato-rehoca, Nebraska — Ozdravljen generalne telesne osla-belosti.
- 9 — Ludwik Solec, 174 W. Kinny Str., Newark, N. J. — Ozdravljen, vnetja pljuč želodčnega katarja in vnetja oči.
- 10 — Lucija Turi, Box 126, Meadow Lands, Pa. — Ozdravljena Srčne napake.
- 11 — Don Sime Gulan Zadar Dalmacija — Ozdravljen ko-stnega reumatizma.
- 12 — Kristi Jordanoff, Box 397, Jerome, Ariz. — Ozdravljen, bolezni želodca, kašlja, in bo-lezni prs.
- 13 — Marija Olson, Wilkin-sburg, Pa. Ozdravljena, reu-matizma.
- 14 — Nikola Haky, 344 East 21 Str., New York City — Ozdravljen generalne telesne slabosti.
- 15 — Miss. J. A. J. — Los An-geles, Cal. — Ozdravljena reumatizma, telesne slabosti in bolezni želodca.
- 16 — Petar Smith 2302 Bay Ave., Hoquiam, Wash. — Ozdravljen, reumatizma v nogah in hrbtu.

- 17 — Miss. Anie Lukais, No. 27 Berry St., Brooklyn, N. Y. — Ozdravljena, reumatizma v rokah in nogah.
- 18 — Ida Johnson — Cloquet, Minn. — Ozdravljena glavobola in želodčne prebave.
- 19 — J. Rebjak Swedesboro, N. J. — Ozdravljen bolezni pljuč.
- 20 — Mrs. Marije Dobos No. 640 Grand St., Brooklyn, N. Y. Ozdravljena bolezni mater-nice in neredne perijode.
- 21 — Mrs. John Gurka, East Rehway, N. J. — Ozdravljena, kroničnega zaprtja in želodčne bolezni.
- 22 — Mr. John Gurka, East Rehway, N. J. — Ozdravljen kroničnega glavobola, vrtoglavosti in slabe prebave.
- 23 — Marija Fontana, Trestlo Pa., Box 68 — Ozdravljena bolezni prs želodca in ledvic.
- 24 — John Skiptunas, McAdoo, Pa., Ozdravljen bolezni prs težkega dihanja in slabe pre-bave.
- 25 — John Ferschman, 174 East 3 St., New York City — Ozdravljen srčne napake in težkega dihanja.
- 26 — Mrs. Roh Abbie, Neb. — Ozdravljena kroničnega reu-matizma.
- 27 — Mr. Roh, Abbie, Neb. — Ozdravljen kroničnega reu-matizma.
- 28 — Franc Antulik, 1350 Wash-ington Ave. Columbus, Ohio. Njegov otrok ozdravljen od telesne slabosti želodčne bo-lezni i. t. d.
- 29 — Miss. Angelica Fran-ković, 648 Eagle Ave. New York City. — Ozdravljena, srčne napake in bolezni pljuč.
- 30 — Mrs. Lidie Flaehbart Elm-hurst Long Island N. Y. — Ozdravljena reumatizma v rokah.
- 31 — Florijah Rak, Herminie, Pa., Box 18 — Ozdravljen, prehlajenja, v trehtednih.
- 32 — T. P. Petof, Buhl Minn., Box 301 Ozdravljen očesnega katarja.
- 33 — Lvan Papež, Box 87 York Haven, Pa. — Ozdravljen težke notranje bolezni.

DOPISI.

Monangahella City, Pa.

Blagovolite nvrstite sledeči dopis v predale meni in vsem čitateljem priljubljenega lista "Glas Svobode".

Ker se nisem čitala dopisa iz tega kraja sem se jaz namenila popisati tukajšnje razmere, kar jih je meni znano. Z delom gre počasi v vseh premogovih rovi, katerih je precejšno število v okolici tega mesta. Zasluzek je slab, toliko da imamo za vsakdanji živež in male potrebe.

No pa od dela nesmem veliko pisati, ker mogoče bi kak čitatelj rekel: "Kaj bodo babe o delu pisale, saj ne vedo, ker v jamah ne delajo." No pa zato mi ne bom zamerila, ker ženske se res orode vtikavajo v moške stvari, kakor tudi nekateri bahjaki v ženske.

V tukajšnji naselbini ni dosti rojakov, samo par rodbin in nekaj samcev tvori celo slovensko vas. In še ti so taki, da človek ne ve kako bi jih obgovoril ali v angleškem ali nemškem jeziku, kar hiti Slovenec se jim za malo zdi.

Hudo se mi zdi, ko vidim, da se naši rojaki tako malo brigajo za svoje pravice, da bi bili vsi za enega, eden za vse, da bi se ložje izvil iz jarma kapitalizma, ki nam tlači naše soproje in naše sinove, da morajo prežgogaj v grob.

Pa kaj to mar kapitalistu, če delavec hira in umira, pod težo, naloženo nanj od kapitalista, samo da se njihova nikdar sita bisaga polni. Drage rojakinje spodbujaite svoje može in sinove, da se organizirajo, ker le v združenju nam je svoboda zagotovljena, ona svoboda, katero smo si slikale še v stari domovini.

Menim, da tega mi ne bomo čakali, če se rojaki pravočasno ne zbuje iz trdnega spanja in si podajo bratske roke.

V časopisih čitam koliko nesreč se pripeti dan na dan v premogovih rovi in tudi pri drugih delih. Rojakinje, ali nam kapitalisti ne zasakujejo skeleče rane, kedar nam pobere naše može in sinove? Ali ne trepeče, ako ni tvojih ljubljnih o pravih časih domov, ker misliš da se jim je kaj v rovu zgodilo in da je postal žrtev kapitalistične pohlepnosti?

Čitateljice se menda še spominjajo kaj so nas učili v domovini tisti "sveti" može o potrpljenju katerega dobimo poplačanega na onem svetu. Moje imenje je pa tako, da onim gospodom bolj dopada tema, ker drugače ne bi mogli vedno vpiti, da ja daj, da prideš v sveti raj. Vprašam pa, kaj vendar oni rabijo denar, ker menda sami tudi žele da jih radovoljno uboštvo privede v nebo, ker bogatinec ne bo prišel v nebesa. Steer pa oni dobro vedo, da nebesa ima človek tu na zemlji ako ima denar in zato tako beračenje in obljube. Zakaj se pa ne bi poslužili oni sami dobrih del usmiljenja? Ali je vas še kedaj kateri duhoven vprašal če imate kaj za jesti, kedar je prišel kolektat? Kaj mu mar če vi in vaši otroci stradate, samo da dobi kar sam prosi. Tako je!

Sedaj pa moram pustiti te vrste ljudi na miru, ker smo v svetem "postu" in je čas izpraševanja vesti. G. urednik, ako je vam mar za rešitev moje duše priobčite ta dopis, ako pa roma v koš, pa tudi k spovedi ne grem.

H koncu dopisa naznanjam prijateljem in znancem, da je mojega moža zadela nesreča v premogovem rovu. Zlomilo mu je navedeno nogo nad kolenom in že tri mesece počiva doma; kedar bo stann vihteti kramp in lopato še zdravnik sam ne ve.

Jaz in moj soprog pozdravljava vse somišljenike in čitatelje "Glas Svobode" ključ: Bratje trpini podajmo si roke, da v slogi zmagamo!

Fany Julius.

Yale, Kans.

Genjeni urednik: —

Prosim Vas, da sprejmete teh par vrstic v predale našega lista Glas Svobode, ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine Yale, Kansás. Upam, da mi to ustrežete ker hočem malo popisati to svobodno državo Kansas. Kar se tiče društvenih razmer smo na prav dobrem stališču in zatoraj svetujem onim rojakom, ki še niso v nobenem društvu, da k nemu ali drugemu pristopijo, ker če smo organizirani

v pocpornih društvih potem ne bomo zapuščeni v bolezn ali smrti. —

Nadalje svetoval bi rojakom širom Amerike, posebno pa onim v državah koder še nimajo promogarskih unij, da se organizirajo v unije, ker le pod tem pogojem ako smo vsi organizirani se zameremo, uspešno bojevati s kapitalisti in zahtevati večjo plačo.

Ne morem si kaj, da ne bi pisal nekaj o svobodi, ki jo uživamo v tej državi in kake reči se ugajajo. Tukaj v Kansasu se krade in ropa po noči in dnevu. Najbolj na piki imajo krčmarje. Če šerif zve, da je bila gostilna predolgo odprta ali da se je prodajalo opojne pijače, pride po krčmarja, češ zakon si preiomil, toliko boš plačal po vrhu boš pa še zaprt.

Potem naj še kedo reče, da v Ameriki ni svoboda doma. O svobodi je dovolj za kapitaliste, toda delavce je pravi suženj.

Ko je Taft kandidiral za predsednika Združenih držav je vse kričalo, volimo za Tafta za prosperiteto, za "full dinner pail". In volili so! Da bi se pa kedo zmišlil ter volil za delavskega kandidata, ki bi zastopal delavske interese tega ni bilo. Zato pa se ni čuditi, da se delavci pri vsaki priliki tako šikonira. Morda se še spominjate one drakonične sodbe pennsylvanskega zdravniika, ki je rekel, da življenje inozemskega delavca ni vredno bakrenega centa. Tako se ceni delavčovo življenje v tej svobodni Ameriki pod predsedništvom delavskega ljubljence Tafta. — In prav je. Prihodnjici mu dajte zopet bič, da se bo še bolj okoli vas opletal.

Ob enem prosim da priobčite imena darovalcev za Primero sirote: L. Hlačnar \$1.10; po 50c: A. Sustaršič in A. Rupar; po 25c: I. Ročič, J. Šrej, I. Možina, L. Jezernik, L. Češek, F. Spee, J. Brenčič, P. Anžel, P. Šetina; po 15c: G. Šetina, F. Tersina; J. Požun 10c; skup \$5.00; ta svota se je nabrala na seji S. S. P. D. št. 14. Nadalje so darovali V. Straus \$2, J. Podpečan \$1; M. Golob 50c, in po 25c: M. Kožuh, R. Blažič, M. Bister, J. Pečnik, J. Koron, M. Izlakar, F. Izlakar, G. Verhovec, J. Bučar 10c, skup \$5.60.

Listu podporo pa dam iz svojega žepa 50c, upajoč, da me drugi posnemajo. Darovalec iskrene hvala. Zdravi!

Luka Groser.

Indianapolis, Ind.

Cenjeno uredništvo: —

Dovolite mi jedno vprašanje. Jaz in še eden drugi sva plačala naročnino za Proletarca; jaz že začetek februarja, drugi pa sredi zadnjega meseca! A do danes še nisva videla lista. Hvaležen Vam bom, ako mi naznanite Proletarčev naslov. Pozdravom.

J. G.

Claridge, Pa. 26. feb. 1910.

Cenjeni "Glas Svobode": —

Sporočam Vam vest, da je tukaj umrl 18 februarja rojak Vincenc Zor, v starosti 27 let, bolehal je skozi celo leto na prehladu ali vnetjem pljuč, kateremu je končno sledilo jetika; bil je član našega društva št. 2 S. S. P. Z. in v Bratoljub št. 7 S. N. P. J. — Pokojnik je bil doma iz Perni pri Medvodah v Ljubljanskem okraju, kjer zapušča očeta, mater, brata in sestro, in je prišel sem v Ameriko še le pred par leti. Bil je ves čas priljubljen med tukajšnimi rojaki, posebno se radi njegovega lepega obnašanja skoro do zadnjega je bil kljub bolezn — katero je ustrajno prenoval, — videti kakor da bi mu nič ne bilo, ali neusmiljena jetika mu je začela obirati meso tako da slednjič res ni bilo drugega videti kot samo kost in kožo. Iskral si je pomoči pri raznih zdravnikih a brez uspeha moral se je ukloniti beli ženi — smrti, katera s svojo zarjavelo koso nikomur ne prizanes. Vse se jej mora ukloniti staro in mlado.

Pokopan je bil 19. februarja na "Union" pokopališču v Irwinu, Pa. Pogreba sta se udeležila oba društva, katerih član je bil polno številno vkljub raznim zadržkom, in tudi mnogo članov drugih društev in drugi pokojnikov prijatelji in znanci, kateri so od raznih bližnjih krajev prihitali spremiti draga nja prijatelja na zadnjo pot k večnemu počitku. Naj bode lahka tuja zemlja in njegov spomin naj ostane med nami za vedno! Prijatelj.

Black Diamond, Wash.

Prosim Vas cenjeni urednik malo prostora, da vtaknete par vrstic v naš delavski list "Glas Svobode" ker malo se čita o tukajšnji naselbini in o delavskih razmerah.

Ko sem prišel koncem meseca junija tukaj na Black Diamond se mi je na prvi pogled dokaj dopadla ta naselbina. Ko pa sem si malo bolj ogledal zdelo se mi je kakor bi prišel na Italijansko, ker je kake dve tretini Italjanov. Našel sem pa tudi precej naših rojakov. Nekaj jih je z svojimi družinami tukaj in imajo večidel svoja stanovanja, toda na kompaniski zemlji. Podnebje je ugodno, ker poleti ni take vročine kakor na vzhodu in tudi zima ni tako huda kakor po drugod. Sneg je že pobelil parkrat, toda ni ležal čez 3 dni.

Kakih 9 milj od tukaj pa je tudi precej naših rojakov, ki imajo male farme, katere sem si tudi ogledal. Nekateri še snajžijo zemljo, drugi pa že imajo precej lepo obdelane zemlje in nekateri tudi lepo zasajeno z sadnim drevjem.

Delali so pred leti v tukajšnih premogokopih in si priskrili nekaj denarja, potem pa si kupili tam zemljo, si napravili stanovanje in si tako malo zboljšali svoj položaj.

Omeniti je treba tudi nekaj o tukajšnih premogokopih. Tukaj v Black Diamond so trije rovi in so kakih 3000—4000 čevljev globoki. Te tri jame so vse ene kompanije. Ker so precej globoke so tudi nevarne in je dosti podzemeljskih plinov v njih, zato se sveti z zaprtimi svetilkami. Dela se kontrakt po "placih", zato nekateri še primerno zaslužijo, kateri pa delajo na slabih mestah zaslužijo pa tudi prav slabo, ker več nečajo plačati kakor se zaslužijo. Plačajo pa od voza (kare) samo 50 oziroma 60c, ki drži 2 toni. Toraj je to dosti mala plača. Ako si premislimo koliko čistega dobička ima kompanija, lahko rečemo da nam vržejo za naš trud fako rekoč obrane kosti. Pa ni še vse to zadosti, morajo še nekaj kar vzeti, ker jih delavci ves zmučen naloži, da vendar kompanija ne uboža, ker tako delavci kompaniji toliko premoženje na kup navlečejo, zato pa bosi tako lepo z njimi ravnaajo, kakor svinja z vrečo.

Omenil bom tudi kake boste imamo tukaj v tem rovu, v katerem jaz delam. Prvi ima ves pobit nos, kateremu bi ga najraje čisto odbil, drugi nima roke, tretji pa je bil ves opaljen (mislim, da je bil v peklju za kurjača) in ta je bil prava zverina za delavce, pa smo se ga vendar iznebili, ker so Italjani napovedli delovodju, da ga mora odsloviti. Nekega dne se pripeljajo iz jame, je pa začel nekega Italijana obdelovati po glavi, da mu je napravil veliko rano in ga skoro oslepil, za kar je bil kaznovan v \$57 denarne globe. (Kar pa je še polovico premalo). Ker je tukaj skoro bi rekel Italijanska naselbina, zato tudi v jami zavzemajo Italjani boljše mesta. Zmiraj se čita o razstrelbah plinov in o človeških žrtvah, kar se zna enkrat tudi tukaj zgoditi, ker te kompanijske pijačke premalo pazijo na varnost. Omeniti moram tudi nekaj od tukajšnje unije, ker je zdaj novi odbor, kateri bo mislim kaj boljše deloval za delavce kakor je stari. Stari predsednik namreč P. Bus, ta se ni zmenil za nobeno stvar, da bi ukrenil kaj v korist delavcem, kakor unija zahteva. Pa kaj so ga drugi brigali, saj je on imel zmiraj najboljše mesto, da je vedno dobro zaslužil. Z drugimi delavci pa se je ravnalo, kakor z sužni. Popred je bilo tudi vseeno je bil delavci pri uniji ali ne, nkar je novi predsednik začel bolj paziti. Rojaki, toraj kateri še niste pri uniji, pristopite prej ko mogoče in hodite redno k sejam, ker unija je delavcem veliko v korist. Ako bi v Ameriki ne bilo unij, morali bi delati po 10 ur in še celo po 12 na dan in za slabe plače, da bi se težko preživeli. Zatoraj, rojaki organizirajte se, ker s tem se boste lažje otresali teh prokletih kapitalističnih verig.

Pred odhodom v staro domovino, pa pozdravljam vse rojake in znance po Ameriki. Tebi delavski list Glas Svobode pa želim obilo napredka. Frank Remše.

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POSLITE GA NAM.
Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sinilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadao denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te koristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolnji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in zaanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano.

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni opojno niti nevarno najznejšemu želodcu. Celu zdravi ljudje najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda rači o drugia zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tis se pripriročil najupliveljših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev brvaški in slovenski brinjavec, importiran in izdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje, potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

(Plavajoči hoteli)

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju in njena sestra

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

in sta največja na svetu.

na dva vijake

SAXONIA (600 čevljev, 14.300 tonov)

Carmania zapusti New York, 22. jan.,

5. marca.

Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.

Caronia pa, 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genova, Neapelj, in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijake

CARPATHIA.....13900 tonov

PANONIA.....10000 tonov

ULTONIA.....10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vsepovod

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kako-

vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfineji in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerno cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj vam pripeljem isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znanecem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako vam Vaš rojak najboljšo postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.50 s poštino vred.

Družine, ki imajo Severova Zdravila pri roki, se čutijo varne.

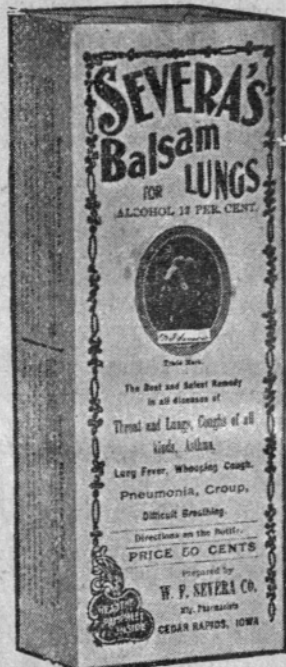
KAŠELJ

trvdovratne vrstev bodisi nagel, ali dolgotrajen, bodisi sled vnetja sapnikov ali vsled izpostavljenja prehladu, bodisi pri odraslih ali otrocih, hitro prežene

Severov Balzam za pljuča.

Izločevanje osvobaja, prekrvna pljuča, izredčuje, dihanje olajšava in nadležni kašelj prepreča in zdravi.

Na prodaj v lekarnah. Cena 25c. in 50c.

"Hvaležen sem da je na svetu tako imenitno in dragoceno zdravilo kakor je Severov Balzam za pljuča," piše g. Andrej Lipenc, Salem, O. "Poskusil sem ga za kašelj in uvidel, da učinkuje res izvrstno."

Kupuj ga od svojega lekarnika ali trgovca. Vedno pazi na ime "SEVERA" na zavitku. Odklanjaj nadomestila.

Necista kri.

Mnoge boleti vsled slabe krvi se pojavljajo spomladi in malokoga izmed nas ne zadene nobena.

Severov Kričistilec

povrača oslabei krvi njeno naravno moč. Lečijo ture, uljesa, rane, žive rane, bule, bezgavke, kožne prišče in razne bolezni vsled po kvarjene krvi. Cena \$1.00

Ali jeste zapazili?

da vaša telesna moč peša, vaša prebava pojema in užita hrana ne tekne. To vas opominja, da morate uživati

Severov Življenski balzam.

Deluje kakor splošna tonika in prav posebno izdatno pri splošni oslabetosti malokrvnosti, težki prebavi, žolčnici, zapeki in pogostni glavoboli. Krepi ustroj proti boleznim. Cena 75c.

Po zanesljivi zdravniški svet pišite na naš Zdravniški Oddelek.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ALI SE BRIJETE DOMA? Tuka vam ponujamo brtev za \$2.00, katere je kos svojemu namenu. In ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoče v 33 letih, t. j. od l. 1876. Mi smo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšo lastnost. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo britve ne morejo rudi sodbe o britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo: vsako britvo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošiljajte izven mesta se sprejmemo. Brusi britve za 25c od komada. Delo jamčemo. Za naročnine izvan Chicago pošljite se še posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

RAZNO IN DRUGO

Raztrgala ga volkulja. V bližini občine Felsőagy na Ogrskem so našli tamošnji prebivalec več volčjih jam, kjer so bivali volkovi. Nekoliko moških je sklenilo, da pojdejo na lov in pobijejo volkove. Lov je izvenredno vspel, ker so ubili dvajset volkov. Ker jih pa niso še povsem iztrebili, so se zopet oborožili in šli do jame, kjer se je pa nakrat enemu lovec spolnilo in je padel v jamo, a volkulja, ki je bila v jami, ga je zgrabila in raztrgala.

Otvoritev novega Franc-Josipovega pristana in njega priklopljenje svobodnemu ozemlju tržaškemu. Danes se je izvršil v Trstu za vso državo velevažen čin, na katerem se je delalo preko šest let in ki je stal več milijonov kron: — otvoritev novega velikega in modernega Franc-Josipovega pristana v Trstu (Sv. Andrej) in njega priklopljenje tržaškemu svobodnemu ozemlju. — Delo na novem in širnem pristanu je dovršeno v toliko da se naprave vsaj deloma že lahko porabljajo za promet, deloma se pa še gozidava globoko v morje segajoči pomoli. — To delo je eno največjih, ki jih je država kdaj napravila oziroma izvršila ob tržaškem emporiju. S tem velikanskim delom so se odprla Trstu in z njimi vsaj državi nova vrata do napredka in procvita na trgovskem in ekonomskem polju.

Zmaga revizionistične struje v belgijski socijalni demokraciji. — Znano je, da obstajajo v nemški socijalni demokraciji dve struji. Prva je marksistično-ortoksna, ki jo zastopajo Liebknecht, Böbel in Kautsky. Druga je revizionistična, ki jej načeljuje znani Bernstein. Med tem, ko se prva drži strogo Marksovih načel, stoji druga na stališču, da treba Marksov program revidirati (od tod: ime) in ga prilagoditi današnjim razmeram. — Vsled različnih razmer, ki vladajo v obeh strujah, prihaja v nemški socijalni demokraciji čisto do hudih sporov, zlasti glede vprašanja, ali smejo socijalni demokratje glasovati za proračun, ali se smejo udeleževati sestave kake vlade ali ne. — Ta spor, ki na Nemškem ni še rešen, se je poravnal v belgijski socijalni demokraciji z zmago revizionistične struje. — Vodja te struje Vandervelde je na nekem izrednem strankinem obnem zboru, ki se je vršil te dni, izjavil, naj stranka opusti negativno stališče nasproti vladi in naj se udeleži pri sestavi liberalnega ministertva. Vandervelde je tudi za odobrenje proračuna, ako zahtevajo razmere. — Resolucija v smislu teh izjav je bila vsprejeta z veliko večino in so ortodoksní marksisti ostali v manjšini.

Ljubljanski škof ne bo več spovedoval na predvečer birmovanja, tako javlja "Škofijski List". Pravijo, da so mu to predvedali kanoniki s posebnim ozirom na znano njegovo rdečo knjižico. — Kanoniki namreč ne marajo, da bi škof še nadalje pri spovedi pohujševal ljudi tako, kakor je opisal v imenovani knjižici.

Celo vrsto pravi ima sedaj na vratu škof Anton Bonaventura. O teh zanimivih pravljah bomo obširno poročali prihodnjč. Iz teh poročil se bodo čitatelji lahko prepričali, kako "dober" človek in gospodar je Ljubljanski škof Anton Bonaventura.

Dozdevni mrtvec v kupeju. — Blizu Rezna na Bavarskem so dobili v osebnem vlaku potnika, čepčega v kotu. Menili so, da je mrtvec. Zaprli so kupe in naročili mrliške nosače. Ko so ga pa na prihodnji postaji hoteli spraviti na mrtvaški voz, je skočil potnik pokoncu in se začudil mrtvaškemu vozu. Rekel je, da ni mrtvec, in da so ga prej le krčji lomili.

Vojaški škof dr. Koloman Belopotocki je izdal postni pastirski list za vojaške, v katerem razlaga, da mu gre nadvse priprava za vojsko in da se zato vojaški ne smejo pritoževati zoper slabo ravnanje, bodisi pri predpostavljanih, po časopisih ali po poslancih v javnosti. Torej v imenu vere naj predpostavljajo mačijo in trniničijo vojaške kakor hočejo, vojaški morajo vse pretrpeti in se nič pritoževati! Prevzrešni nauk vojaškega škofa bo kajpada našli primeren odmev v sredi avstrijskih vojakov.

Samomor dr. Slejke v Trstu. V gozdiču "Boschetto" pri Trstu

so našli redarji v krvi ležečega moža s prerezanim vratom. Ranjenec je še dihal, a ko so dospeli na lice mesta zdravnik in policijski uradnik je bil že mrtvec. V rokah je držal britev, s katero si je prerezal vrat, in bil je ves zalit od krvi. V žepu je imel listnec, v kateri je bilo 400 K in več vizitk, glasečih se na me dr. Ivan Slejko. Pozneje so konstatirali, da je samomorilec res dr. Slejko, tajnik poštnega ravnateljstva v Trstu. Pokojnik, ki je svoja akademična leta prestradal in sedaj v najlepših letih vzel tako žalosten konec, je bil že dlje časa melanholičen in se je ogibal vsake večje družbe. Ko so njegovo soprogo obvestili, da se je mož usmrtil, je omedlela.

Nuna na čelu vlomilcev. — Iz Jakaterinoslava se javlja, da so prišli tam vlomilci, ki so v Čenshovnu vlomili v Marijino cerkev in pokradli za več milijonov vrednosti. Nuna Verbova, ki je navidezno zelo sveto živela, je bila na čelu dobro organizirane tatinske bande, ki je kradla največ po samostanih. Pr. nuni so našli največji del v čenshovnski cerkvi pokradenih dragocenosti.

Umazana afera škofa Jegliča? "Sl. N." poroča, da je pri nedavno umrlem prelatu Rozmanu v Ljubljani služila njegova nečakinja Frančiška Rozman, ki je imela precej prihranjenega denarja, hranilne knjižice je imel shranjene stric-prelat. Istotako njeno zavarovalno polico. Ko je Frančiška po smrti strica hotela imeti svoje hranilne knjižice in polico, jih ni bilo nikjer. Vsled tega se ji je zmešala pamet. Od sodnije, postavljeni ji skrbnik je preiskaval stvar in prišel tako daleč, da je vložil tožbo proti škofu Bonaventuri. Dognalo se je, da zavarovalno polico hrani — on — in, kjer je polica, bo tudi hranilne knjižice.

O nemškem "Edelvolku". V nemškem kraju St. Marein na Koroškem je zalotil posestnik Moser nekega šolarja, ki je nabiral v njegovem gozdu smolo. Ker se je deček bal povedati ime, ga je Moser upregel h konju pred pljng ter z njim oral. Kulturni Nemeec je dobil en mesec ječe.

NEKAJ O PAJKU.

Vsem ali vsaj mnogim je poznato, da je hišni pajk ravno tako tečna hrana kakor rak. V osemnajstem stoletju so cenili pajka kot delikateso tako, da se v beleških francoskega matematikarja čita, kako je pri večerji pojedel pajka s toliko slastjo kakor najfinjeje lešnike. — Posebno se je priporočalo pajke kakor hrano suhim gospem, katere so želele zadobiti okroglo obliko.

No, tudi lekarnari so uporabljali kuhane in v prah zmlete pajke v šestnajstem stoletju; tako naprimer pripoveduje francoski prirodoslovec Dupont-Ferrier, da so zdravila ki so vsebovala te praške pomagala proti ošesnim bolečinam in mrzlici. Pajkovo olje s sajami ali pajkov prašek z jajejnim belakom so vmešavali svoje dobe med ceno zdravila. V mnogih slučajih ni bilo treba jesti pajkov ali piti praške, ampak je pomagalo, ako je nosil človek pajka na vratu v orehovi lupini.

A tudi drugače se je obogatila ljudska povest s pajkom v obče. — V osemnajstem stoletju so znali napravljati blago za obleke iz pajčevine. Naletel je nekdo na take beležke in je izprožil iznova to misel. Vojvodinja burgundska je imela par čevljev spletenih iz pajčevine — a kralj solnce je imel celo obleko iz te dragocene preje in zbadljivi Voltaire je s svojimi besedami izročil oba občeju posmehu.

Se več. Glasoviti Reamur, kot največji poznavalec golazni je po nalogu akademije znanosti napisal obsežno delo o potrebi pajka in njegove preje v industriji, v tem svojem delu on uči kako rediti pajke kakor domačo žival. In v resnici so nekateri poskušali to umetnost. Za hrano pajkom je on priporočal gliste deževnice in mušje glave. Ker pa je bilo potreba 56.000 pajkov, da se dobi en fnt tkanine iz njihove pajčevine, je moral zavreči načrt v celoti.

Dandanes so seveda vsi ti navodi o pajku kurioznost, ali kdo more trditi, da se še v prihodnje kdo ne poloti tega posla, ki se tedaj ni obnesel, ko je bila tehnika še na nizki stopinji.

ZA SMEH.

Kako je mrlič potoval na železnici.

Neki Poljak, težko bolan, je zaprosil sorodnika, naj da njegovo telo, ko umre, prepelja v njegovo rojstno mesto. Sorodnik (da si tem bolj zasigura nasledstvo do imetja bolnikovega!) seveda radevolje obljudi, Poljak umre. Sorodnik pa se je zbal velikih stroškov za prevoz, zato se dogovori z vlakovodjem, da bi prepeljal mrtveca v navadnem vagonu. Zanesli so ga v neki vagon, posadili ga v naravnem položaju v kot in mu dali v usta debelo smodko. Izgledal je kot živ potnik, ki je malo zadremal. Bila je noč. Na neki postaji stopi v isti vagon neki potnik. Ta, strastni kadilec, ni imel vžigalca, da bi si prižgal smodko, a kadil bi bil jako rad. Nič ni pomagalo, zaprositi je moral "sopotnika", ki je spal v kotu, naj mu da vžigalca. Na prvo prošnjo "sopotnik" molči, istotako na ponovni glasnejši poziv. Zato ga strese za roko. Nič! To je bilo tudi novemu potniku dovolj, zato krepko potegne za "sopotnikov" rokav. V tem trenutku pa se "sopotnik" iz kota zruši na tla. Čuvstva novega potnika so nepopisna. Jeli pijan, bolan, ali kak zločinec, ki se pretvarja? Prime ga za zilo; ne bije; poslušna na sreu; ne bije; telo je mrzlo. Za vraga, se zapro me, češ da sem ga ubil, pomisli potnik; in po dolgem duševnem boju zagrabi "sopotnika" in ga vrže skozi okno na progo. — Kmalu na to pride vlakovodja, da pogleda kaj dela njegov "paket". Kako iznenadenje! Namesto tega — živ človek! Boječe vpraša potnika, kaj se je zgodilo z onim, ki je sedel tam v kotu. Potnik še bolj boječe, ves blede, odgovori: "Nič! kaj bi se bilo zgodilo! — Na zadnji postaji je stopil z vlaka!"

Vožnja v pasjem kupeju.

Prej sodnijo v Antverpnu so se nedavno zagovarjali trije zvit kmetje. Toda sodnik, ki je sodil kmetice, je bil še bolj zvit. Stvar je bila sledeča: Trije kmetje so se hoteli z vlakom peljati v Antwerpen, da si ogledajo mesto. Na postaji, kjer so nameravali kupiti vozne listke, so se vedli precej oblastno, tako da so vzbujali občno pozornost. Ko jih je poslujoči uradnik posvaril, so začeli kmetje prav po živinsko tuliti. "Vi spadate v menežarijo", pravi uradnik kmetom. "Dobro!", odgovore kmetje, "pa nam dajte vozni listek za pasji kupe". Uradnik, saljiv človek, je res dal kmetom pasje karte ter jih potnil v pasji kupe. Uradniki na kolodvoru v Antverpnu pa niso bili prijatelji takih šal. Predno so se šli kmetje v mesto zabavati, so morali povedati svoja imena, kje so doma itd. Čez nekaj dni so bili povabljeni na sodnijo. Sodnik se je delal, kakor da se strinja z njihovim humorističnim govorom in kmetje so bili popolnoma prepričani, da bodo brez kazni odšli. Ko se je zdelo, da je komedije že konec, pravi sodnik: "Se nekaj: ker ste se vozili v pasjem kupeju s pasjimi listki, ali ste pa tudi imeli pasje nagobčnike?" Kmetje so debelo gledali in so morali priznati, da nagobčnikov niso imeli. "Obzabljam," je rekel sodnik, "da moram obsoditi vsakega na šest frankov globe radi prestopka postave o pasjem nagobčniku". Če so se kmetje še kdaj vozili v pasjem kupeju, o tem zgodovina molči.

Za kratek čas.

Mina: Oj ti ljuba moja Špela, povem ti, da sem že kar čisto obupala, da bi mi "prečistiti" vrnil dolat, ki sem ga darovala za "Bogomilo".

Špela: Ne bodi že vendar tako sitna, saj veš, da so "prečistiti" kupili letos konja in kočijo; o to pa precej stane!

Mina: Kaj — za moj denar se bodo postavljali saj —

Špela: Čakaj no, da povem. "Prečistiti" so božji namestniki, torej kar damo njim, damo bogu. Zato bomo vse obilo poplačane na onem svetu.

Mina: A tako! Sedaj mi je šela jasno, zakaj od vsakega drugega človeka že še kdaj kaj pade, le od duhovnika nikoli od nobenega nič.

Če vam je potekla naročnina na "Glas Svobode", ponovite jo takoj, da se vam lista ne ustavi.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjeta	\$1.80
Jakob Ruda	\$1.00
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkomišelnike ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krpanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	\$1.00
Zgodbe	\$1.50
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cykamen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Rošljini in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	\$2.50
Berle novice, IX. snopič	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " " II. " "	\$1.00
" " " III. " "	\$1.00
" " " IV. " "	\$1.00
" " " V. " "	\$1.25

Juršičevi spisi:

I. zvezek	\$1.00
II. " "	\$1.00
III. " "	\$1.00
IV. " "	\$1.00
V. " "	\$1.00
VI. " "	\$1.00
VII. " "	\$1.00
VIII. " "	\$1.00
IX. " "	\$1.00
X. " "	\$1.00
XI. " "	\$1.00

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	\$1.50
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	\$1.00
Jagode	\$1.00
Lešniki	\$1.00
Zimski večer	\$1.00

Knezova knjižnica:

I. zvezek	\$1.00
II. " "	\$1.00
VII. " "	\$1.00
IX. " "	\$1.00
X. " "	\$1.00
XI. " "	\$1.00
XII. " "	\$1.00
XV. " "	\$1.00

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	\$1.35
II. " "	\$1.35
III. " "	\$1.35
IV. " "	\$1.35
V. " "	\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	\$1.40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	\$1.80

Venec slov. povesti:

III. zvezek	\$1.00
IV. " "	\$1.00
V. " "	\$1.00
VI. " "	\$1.00
VII. " "	\$1.00
VIII. " "	\$1.00
IX. " "	\$1.00

Zabavna knjižnica:

13. zvezek	\$1.00
14. " "	\$1.00
15. " "	\$1.00
16. " "	\$1.00
17. " "	\$1.00
20. " "	\$1.00

Tajnosti Španske inkvizicije:

I. zvezek	\$1.00
II. " "	\$1.00
III. " "	\$1.00
IV. " "	\$1.00

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	\$1.00
II. " "	\$1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	\$1.35
Moment	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	\$1.50
Spolne bolezni	\$1.25
Dobra gospodinja	\$1.50
Primož Trubar	\$1.50
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	\$1.50
Kapitan Žar	\$1.50
Na divjem zapadu	\$1.00
Džungl	\$1.00
Na rakovo nogo	\$1.00
Sree	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	\$1.00
po	\$1.00
Marica	\$1.00

Družabni razredi v času francoske revolucije

SPISAL K. KAUTSKY.—POSLOVENIL A. H. S.

(Nadaljevanje.)

II.

Plemstvo in duhovščina.

Majhno kakor je bilo število plemstva in duhovščine, — je samo en del od teh, nikakor pa ne večji del, v osemnajstem stoletju, živel razkošno, zaslovel radi blišča in potratnosti, ki je postalo karakteristično ravno pred izbruhom revolucije. Samo oni v prvih vrstah plemstva in duhovščine, lordi velikanskih posestev so si lahko privoščili razkošno življenje, popivanje in gostije v krasnih solonih. Velikanske gostije, zabave in plesi — to so bile edine stave in edini boj med plemenitimi; drugega boja niso poznali, ker mehkužnost, breznačajnost se je med nje zagnedila. Prekašali so se kdo lahko največ denarja potroši in kedo ga more največ iz revnega ljudstva izpresti. Seveda način porabljanja je bil takrat še zelo starinski in ni bil prav nič podoben sedanjemu načinu porabljanja — kakor jo ima plemstvo v sedanjem času. Umevno je, da plemstvo se je hitro navadilo na denar, toda precej trdo so imeli glavo, da bi razumeli umetnost porabljanja svojih doneskov pri trgovini s volno, žitom, žganjem itd. Ker so bili njihovi dohodki odvisni samo od njih fevdalnih posestev, so kmalu začeli v blato. Če se je tako slabo godilo s višjim plemstvom, v kaki mizeriji je še le tičalo malo plemstvo in nižja duhovščina. V tistih časih je bilo mnogo plemenitih ročin, ki niso dobivale večjih letnih dohodkov kot 50 lir od svojih posestev. Kolikor bolj so bili zagazili v revščino, toliko silnejše so pritiskali na kmeti. Iz teh so malo dobili. Posojila so pomagala samo začasno in destitucija je bila čim dalje hujša. Edino gotovo pomoč je bilo dobiti še od države in tako je prišlo, da je plemstvo oropalo in okralo državo. Vsi uradi, kateri so bili v rokah kralja, so postali njih žrtve. In ker je število propadlih, revnih plemenitih od leta do leta narasčalo, so z plemstvom vred rastli tudi razni državni uradi. Ko nečeno so se iznašale najobsenejše potrebe za pridobitev potrebne plemniške pravice za izkoriščanje države. Pozabiti pa tudi ne smemo na visoke plemenitaše, ki so pali v dolg in jim dati kredit za še večje pludranje cele države.

Plemstvo je najbolj segalo po dvornih uradih, ker tam je bilo prav malo opravka, plačani pa so bili najboljše, tudi takemu uradniku ni bilo treba dosti vedeti in razumeti, a poleg vsega tega pa je imel vstop v kraljevo omaro obrednice in razkošno dvorno življenje. Okoli 15,000 oseb je bilo zaposlenih v kraljevem dvoru in sicer večina od teh samo za dobiček mastne, stalne letne plače pod tem ali onim naslovom. Ena desetina državnih dohodkov, več kot 40,000,000 lir ali v vrednosti po frankih 100,000,000, je morala ljudstvo plačati vsako leto za te trote.

Toda plemstvo ni bilo s tem zadovoljno. IS državno upravo so bila pa še razna druga uradna mesta zvezana, ki so zahtevala prakso in dala mnogo dela. Ta mesta so se dala navadnim državljanom, ki so morali v resnici delati in opravljati ves državni posel, a njihova plača pa je bila zelo majhna. Bili pa so tudi taki uradi, kojih dolžnosti so bili samo zastopati vladno in nalog takih uradnikov je bil zelo težak — zabavali so se in lenule svoje vrste. Take "kosratne" službe so bile rezervirane samo za plemiče.

* Twaine je preračunal število plemičev in duhovščine na Francoskem na 270,000. Po njegovem proračunu je bilo od 25 do 30 tisoč plemenitih družin, s 140,000 člani in 130,000 duhovnov, od katerih je bilo 60,000 župnikov in vikarjev, 23,000 mnihov in 37,000 nun (Taïne: Les origines de la France contemporaine.)

** Na podlagi odredbe z leta 1776 so te službe obsegale 18 generalnih governerskih mest v provinciah s letno plačo 60,000 lir, 21 mest po 30,000 lir, 114 governerskih mest po 8,000 do 12,000 lir; 176 mestnih predstojnikov po 2000 do 16,000 lir. Poleg tega se je v letu 1788 sedemnajst mestnih uradov s letno plačo po 20,000

Pred tem časom se je pri popolniti višjih uradov in mest v armadi oziralo na zasluge in zmožnost. Za časa kralja Louisa XIV. so bili častniki navadni državljani kakor tudi plemenitaši. Plemenitaše so najbolj vposlovali v mirnih časih, toda s časoma vrnili so se povsod, kjer so čutili kako višjo pozicijo. Podrejene častnike, ki so morali težke službe opravljati so nabirali iz navadnega ljudstva (canaille). Dobro plačujoča mesta, ki v tistih časih niso vsebovala nobenih težav — posebno v mirovnem času — in tudi niso zahtevala kakšne učenosti, so postala privilegij plemenitih. Država je plačala letno 46,000,000 lir samo častnikom, ostala armada pa se je morala zadovoljiti s 44,000,000 lirami. Kolikor bolj je plemstvo padlo v dolg toliko z večjim strahom so prežali po službah v armadi. Par let pred izbruhom revolucije, to je bilo leta 1781 je izdal kralj kraljevi razglas, s katerim je ohranil vsa častniška mesta za staro plemstvo. Nikdo ni mogel postati častnik francoske armade, ako ni mogel skazati svoje plemstvo vsaj za štiri generacije. S tem niso bili samo navadni državljanji izvrženi iz častniškega stanu, temveč tudi vse mlajše plemstvo, ki je zraslo v teku enega stoletja.

V cerkvenih krogih ni bilo nič bolje. Dobro plačana mesta so bila prihranjena za plemiče-duhovne, ker ta mesta je podeljeval kralj sam, ki je bil vedno bolj naklonjen plemstvu kot pa navadnim državljanom. Tudi v cerkvenem krogu je kralj par leti pred revolucijo pridržal vse višje službe samo za plemiče, vendar pa ta kraljeva omejitev ni bila objavljena. 1500 bogatih župnij s stannovnimi dohodki, katere je kralj nadzoroval je izročil samo plemenitsem; isto je storil tudi s škofijami. 131 škofov in nadškofov na Francoskem je skupno v enem letu dobivalo 14,000,000 lir, kar pride več kot 100,000 lir na vsakega. Kardinal Rohan, nadškof v Strasburgu, je dobil na leto čistega čez 1,000,000 lir kot cerkven primce. Resnično, ta vredni božji pastir je z lahka kupil diamantno verižico za 1,400,000 lir, s katero je upal pridobiti ljubezen kraljice Marije Antoniete.

Toda vsa mastna mesta v Cerkvah, armadi, državnih upravi in na kraljevem dvoru niso zadovoljila plemenitaše, kateri so se vedno bolj poglobljali ali v razkošnost ali v dolg. Zopet in zopet so nabruili kralja, da jim je dal izvanredne dovolitve, da se je zopet kak zadržan plemenitaž izkopal iz finančnih zadreg, da je lažje obožaval vzvišeno gospo kakoga lorda.

Na ta način se je porabilo 228,000,000 lir iz državne blagajne za penzijo, darove v življenju in drugo v dobi od 1774 do 1789. Osemdeset milijonov od te svote je šlo kraljevi rodovini. Vsak izmed dveh kraljevih bratov je na ta način "naredil" več kot 14,000,000 lir. Par let pred izbruhom revolucije, ravno takrat, ko je imela državna blagajna ogromen deficit, je Calonne, finančni ministr kupil za kraljevo palačo "St. Cloud" za 15,000,000 lir in za kralja pa palačo Rambouillet za 14,000,000 lir. Kralj se ni smatral samo za glavarja države, temveč tudi za šefa lastnikov in kot tak ni imel nobenega pomisleka, če bolj obogatiti na državne stroške.

Polignac-ova rodbina, katere je bila v prijateljskem obsevu kraljice Marije Antoniete je prejela čez 700,000 lir penziona. Poleg tega je dobival Due de Polignac letno rento 120,000 lir in je dobil darilo v gotovini, ki je znašalo nič manj kot 1,200,000 lir, s katerim si je kupil posestvo.

Dj sedaj smo govorili o plemstvu v obče, ne da bi omenili posebej rodbine, ki so bile vpslene v organiziranem ropu države in ljudstva. Omeniti moramo, da se del plemstva, to je manjšina, ni

do 30,000 lir in posebej se za druge stroške letno po 4000 do 6000 lir in mnogo drugih služb.

* Podrobnejša informacija o teli penzijonih se dobi v Luis Blanc, Histoire de la Revolution Francaise. Knjiga III., pogl. V.; Le liore rouge.

vedeleževala teh ropov, ni imela dvornih služb in da so se zgrazili nad nedostojnim in roparskim vedenjem ostalega plemstva. To je bilo manjše in sredno plemstvo po ekonomično nazadnjaških pokrajinah, po katerih je bil še vedno fevdalni sistem ekonomije kot na primer, deloma v provinci Bretagne in v Vende. V teh pokrajinah so fevdalni lordi še vedno živeli na starinski način v svojih gradovih med kmeti in se niso brigali za meščansko življenje. Bili so grobi, nešolani, toda žilavi in samozavestni in zato so bili zadovoljni, da so imeli dosti dohoda na mizi, kar so jim njihovi vazali preskrbeli. Ker niso imeli dolgov, ker niso imeli tolikih stroškov in ker so bili zadovoljni s tem, da so dobro pili in jeli, se niso brigali za zunanje službe in tudi niso svojih podložnikov preveč zatirali. S svojimi kmeti so živeli mirno prijateljsko in bili eden z drugim simpatetični. In iz tega se lahko sklepa, da fevdalni lord v nazadnjaških (hrbovskih) okrožjih se ni v tistem času postal onisti škodljiv zajedalec in izkoriščevalec kot fevdalni lord v bolj naprednih pokrajinah. V na-

prednih pokrajinah se je kraljeva birokracija polagoma polastila vseh administrativnih policijskih in pravnih funkcij, katere so prej opravljali fevdalni lordi. Take vladne funkcije, ki so še ostale v njihovih rokah, pod njihovo kontrolo niso imele nobenih posledic, kar se je tikalo redu in varščine njihovih gospodstev. Gospodski uradniki pri sodiščih in policiji niso dobivali nobene plače, temveč so morali še plačati za takova mesta. V drugih besedah, kupiti so si morali dovoljenje, da smejo skrbiti podložnike svojega gospoda.

Dalje prihodnjč.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vlezanega piva in znanega

KOTBUSSE. WEISS PIVA

Sheboygan, Wisc.

Telefon 90.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drugili boleče dele jutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

PARNIKI PLUJETO IZ NEW YORKA:

Oceania.....16. Mar. 1910	M. Washington 6. April 1910
Argentina.....30. Mar. 1910	Alice.....20. April 1910

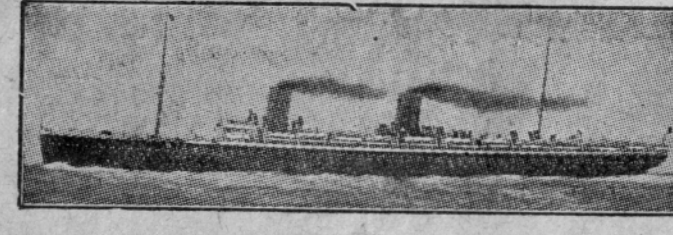
Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 5te ceste v South Brooklyn.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence.....30.000 HP	La Lorraine.....22.000 HP
La Savoie.....22.000 HP	La Touraine.....20.000 HP

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.
Glavni zastop na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popraviljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastoj.